Aydınlık

DENEME BASKI
CUMARTESİ
11
MART 1978
250 Kuruş

Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ
Kuruluş yılı: 1921

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

Olumlu gelişmeler umutla bekleniyor

DOSTLUK İÇİN ADIM ATILDI

MONTRÖ (THA-FAX)

Tarihi Palace Otelinde bir araya gelen Bülent Ecevit ile, Yunanistan Başbakanı Karamanlis 11.35'de görüşmelere başladılar. İki lider de resimde görüldüğü gibi görüşmelerin başlangıcında neşeliydiler ve umutlu olduklarını belirttiler.

● *Karamanlis, görüşmenin iki ülke arasında diyalog kurulması için önemli bir adım olduğunu söyledi*

● Türkiye ve Yunanistan'daki Moskovacı basın zirvenin "Amerikancı çözüm" olduğunu iddia ediyor

AYDINLIK

Başbakan Ecevit ve Yunanistan Başbakanı Karamanlis İsviçre'nin Montrö kentinde buluştular. Hükümet başkanları iki gün sürecek olan zirve görüşmelerine başladılar. Dünyanın bütün önemli haber ajansları buluşmayı yakından izlediler. Montrö'den dünyaya yayılan, iki ülke başbakanının buluştuğuna dair haberler her yerde ilgiyle ve memnuniyetle karşılandı. Sovyetler Birliği Montrö zirvesine karşı olumsuz tutumunu sürdürüyor. Türkiye ve Yunanistan'daki Moskovacı basın Ecevit-Karamanlis zirvesini "Amerikancı çözüm" sözleriyle karalamaya çalışıyor. Ecevit'le, Alman Sosyal-Demokrat Partisi Başkanı Willy Brand'ın Pazar günü görüşmesi bekleniyor.

İKİ BAŞBAKAN EL SIKIŞIYOR

Türkiye ve Yunanistan Başbakanları dün saat 11.37'de Montrö Otelinde bir araya geldiler. İki başbakanın buluşmasını 150'yi aşan gazeteci izledi. Görüşmenin yapılacağı salona önce Ecevit, iki dakika sonra da Karamanlis geldi.

Ecevit, buluşmadan sonra şunları söyledi: "Çok iyimserim. Bu tarihi bir andır. Ne de olsa Montrö birçok olumlu anlaşmalara tanık olmuştur. Bugün burada başlattığımız diyaloğun sürekli olmasını ve teknik düzeyde çözümlere yol açacağını umarım. Ben her zaman iki ülke arasında dostluk ve güven ortamının, iyi ilişkilerin iki ülkenin yararına olduğunu savunurum." Ecevit'ten sonra konuşan Karamanlis ise şöyle dedi: "Sayın Ecevit'in söylediklerine ekleyecek bir sözüm yok. Eğer konuşsaydım Ecevit'in söylediklerini tekrarlardım. Onun söylediklerine ben de imzamı atıyo-

(Devamı 7. sayfada)

BAŞYAZI

Rusya'nın "Amerikancı çözüm" dediği

Türkiye ve Yunanistan'daki Moskova yanlıları yine ceplerinden mührü çıkardılar ve damgayı bastılar: "Amerikancı çözüm" Bu mühür onların eline Sovyetler Birliği tarafından verilmiştir ve yeni Rus çarlarının işine gelmeyen her olay için kullanılmaktadır. Şimdi de damgayı Ecevit-Karamanlis zirvesi yemiştir. Zirvenin, Sovyetler Birliği'ni epeyce rahatsız ettiği böylece bir kere daha görülmektedir.

Sovyetler Birliği ve yandaşları için dünyadaki olaylarla ilgili sadece iki çözüm vardır:

1. Moskovacı çözüm
2. Amerikancı çözüm.

Sovyetler Birliği'nin işine gelen çözümler, birinci bölüme girer. Ama iki yoksul ülke dost oluyor, böylece büyük devletlerin bölgelerinde hakimiyet kurma olanaklarını azaltıyorlarsa bu "Amerikancı çözümdür." İki ezilen ülke kendi sorunlarını kendileri çözüyorsa, bu "Amerikancı çözüm"dür. Dünyada Moskova'ya danışmadan, Moskova'nın güdümüne girmeden yapılan her iş, Ye-

(Devamı 7. sayfada)

Aydınlık

ECEVİT:

"Çok iyimserim. Bu tarihi andır. Dostluk ve güven ortamı iki ülkenin yararınadır"

KARAMANLİS:

"Ecevit'in bu sözlerine ben de imzamı atıyorum"

Rum azınlık basını dostluk istiyor

"İki halk arasında sıkı ve samimi arkadaşlık bağı var"

Gazetemiz muhabirleri İstanbul'da yayınlanan iki Rum azınlık gazetesinin sorumluları ile görüştüler. Görüşmemizde Gazete yöneticilerine Ecevit - Karamanlis zirvesi ve Türk - Yunan ilişkileri konusundaki görüşlerini sorduk. Rum azınlık gazetelerinden Apoyevmatini 53 yıldır yayınlanıyor. İho gazetesi ise bir yıllık. Bu gazetelerin sorumluları ile ilgili görüşmelerimizi yayınlıyoruz.

Perşembe günleri yayınlanan İHO dergisi 1200 adet basılıyor. İç ve dış sorunlarla ilgili haberlere yer veren derginin sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Haralambos Rambo Pulas'a Ecevit-Karamanlis görüşmesi, Türk-Yunan dostluğu hakkındaki görüşlerini sorduk:

"Zirve ışığında Türk-Yunan dostluğu hakkındaki görüşlerim, her ne kadar ferdin fikirlerine olan saygının kıymetini müdrik isem de, iki ulus arasındaki ilişkilerde maalesef tek tek fertlerin fikirleri önemini yitirmekte çünkü çok geniş bir topluluk olan uluslar çeşitli ve her yönden gelebilecek bilinçli veya bilinçsiz etkilerle yönlendirilmektedir. Ancak, buna rağmen konu ile ilgili fikrim, bu dostluğun, esasında dünyamızda bütün uluslar arasında var olması gereken bir şey oldu-

ğudur. Kısacası ben hiç bir ulus arasında düşmanlık beslenmemesi gerektiği kanısındayım. Türk ile Yunan ulusları arasında dostluğun ve komşuluğun, yüz yıllarca süren ilişkiler ve bu ilişkilerin çeşitli alanlarda meydana getirdiği yakınlaşmalar dolayısıyla tabii bir şey olması gerektiğini ancak bunun maalesef mutlak ve samimi anlamda henüz gerçekleştirilemediği kanısındayım.

"İki halk arasındaki dostluğu ifade eden en canlı

(Devamı 7. sayfada)

82 yaşındaki Ligor Yaveridis 52 senelik gazeteci. Apoyevmatini isimli Rum azınlık gazetesinin kurucusu. Eğer iki sene önce yatalak olup yatağına hapsolmasaydı, bugün hala mesleğini devam ettirecekti.

Türk-Yunan dostluğuna samimi olarak inanıyoruz, son zamanlardaki zedeleyici olaylardan sonra tekrar Atatürk-Venizelos zamanındaki seviyeye ulaşmasını, aradaki pürüzlerin temizlenmesinden sonra, can-ü gönülden arzu ve temenni ederiz. İki memleket gerek coğrafi bakımdan, gerek stratejik, ekonomik, rejim gereklerinden ve tarihi ilişkilerden dolayı dost olmaya mecburdurlar. Uzun vadeli menfaatleri bunu gerektirmektedir. Biz, Atatürk-Venizelos Türk-Yunan dostluğu devrini yaşamış olduğumuzdan, bugün bir an evvel Türk-Yunan dostluğunun tekrar canlanmasını ve yeşermeğe başlamasını bizden sonraki nesilden daha fazla arzu ediyoruz. Bugünkü beynelmilel ortam da zaten iki müttefik memleketi kader birliğine, yakınlaşmaya dost olmaya, adeta zorlamaktadır. Kanaatimizce iki memleket siyaset adamları uzun müddet ulus-

(Devamı 7. sayfada)

Rus ordusunun Afrika'daki müdahalesi sürüyor

Sovyet ve Küba askerleri Jijiga kentine girdi

- Dünyanın öbür ucuna asker çıkaran Rusya'nın tüm dünyadaki ve bölgemizdeki tehdidi artıyor
- Somali sınırındaki Ogaden Bölgesinde yoğun çarpışmalar devam ediyor

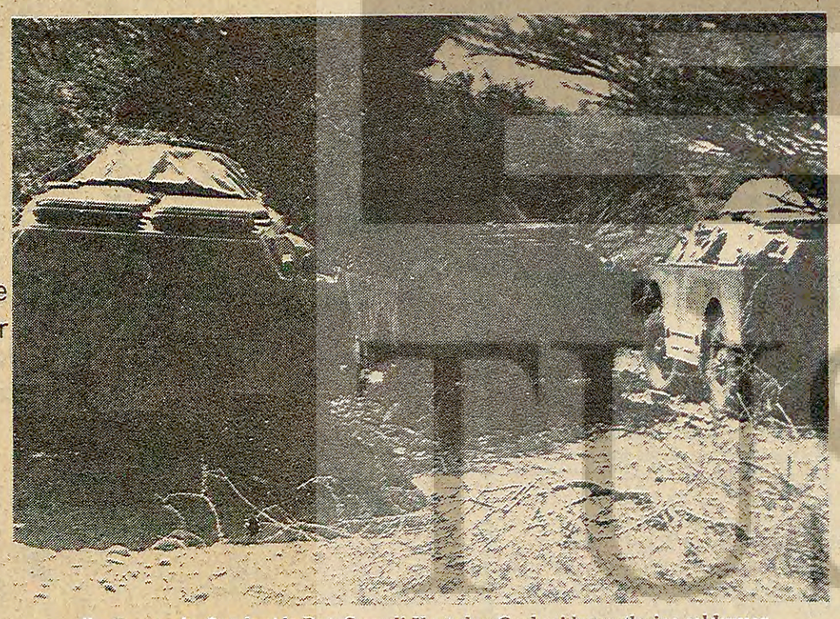

Üç Rus tankı Ogaden'de Batı Somali Kurtuluş Cephesi kuvvetlerine saldırıyor.

(THA-UPİ)

Ogaden Bölgesindeki halkın kendi kaderini tayin hakkı için mücadele eden Batı Somali Kurtuluş Cephesi, Jijiga kentinin düştüğü yolundaki Etyopya kaynaklı haberleri doğruladı. Batı Somali Kurtuluş Cephesinin bir sözcüsü yaptığı açıklamada, Jijiga'ya yöneltilen geniş çaplı saldırıya Sovyet ve Kübalı askerlerin son derece geliştirilmiş silahlarla katıldıklarını belirtti. Cephe sözcüsü, Etyopya ve saldırıyı destekleyen Sovyet ve Küba güçlerinin özellikle zırhlı birlikleri, topçu ve hava kuvvetleri bakımından kendilerinden kat kat üstün olduğunu kaydetti. Somali Radyosu da, Jijiga'nın Etyopya kuvvetlerinin eline geçtiğini doğruladı veBatı Somali Kurtuluş Cephesi askerlerinin savunma amacıyla bölgedeki yüksek arazilere çekildiğini bildirdi.

Öte yandan dün Kenya'nın başkenti Nairobi'de bir basın toplantısı düzenleyen Somali Maslahatgüzarı Hüseyin Dırır, Jijiga'da Etyopya kuvvetlerinin kesinlikle rol almadığını, kente saldıran kuvvetlerin Sovyet uçakları desteğinde zırhlılar ve Kübalılar olduğunu açıkladı. Dırır, ayrıca üç Sovyet generalinin ve iki yüksek rütbeli Kübalı subayın, çarpışmaları bizzat yönetmek üzere Jijiga'ya gittiğini belirtti. Aynı olay: bundan önce Amerikan kaynaklı ajanslar da açıklamıştı. Dırır, konuşmasını şöyle tamamladı: "Afrika'da Ruslar ve Kübalılardan oluşan yabancı güçleri kabul etmek bağımsız Afrika ve Orta Doğuyu mahvedecek tohumlar taşı-

(Devamı 7. sayfada)

Cem, TRT'nin başına getirilmiyor

ANKARA(ANKA)

TRT Genel Müdürlüğüne yapılacak atama ve İsmail Cem'in durumu ile ilgili sorunun Montrö Zirvesi sonunda bir çözüme kavuşabileceği bildiriliyor. Hükümet yetkililerinden alınan bilgiye göre Başbakan Ecevit İsviçre'den dönüşünde İsmail Cem'le bir görüşme

(Devamı 7. sayfada)

Ankara-Samsun karayolundaki trafik kazasında 7 yurttaş öldü

KIRIKKALE

Ankara-Samsun karayolunun Kırıkkale yakınlarında dün sabah meydana gelen kazada 7 kişi öldü, 22 kişi de çeşitli yerlerinden yaralandı.

Fazla sürat ve yolun kaygan oluşu yüzünden meydana gelen kazada Seçim Ağızkalı, Yılmaz Ağızkalı, Fikret Arkın, Muhittin Karaçam, Hilmi Budak, Ömer Özdemir ve kimliği belirlenemeyen bir kişi öldü.

Adalet Bakanı Can:

"Mahkumlar kamu iktisadi kuruluşlarında çalıştırılacak"

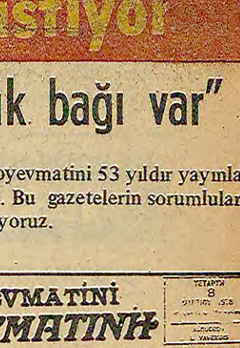

ADALET BAKANI CAN

MERSİN (A.A)

Adalet Bakanı Mehmet Can, Mersin'de halkın da katıldığı bir toplantıda yaptığı konuşmada, mahkumların kamu iktisadi kuruluşlarında çalıştırılacaklarını söyledi.

Bakan, beraberinde Yargıtay 2. Başkanı Orhan Erdoğan ve Yargıtay Üyesi Nedim Mısırlıoğlu olduğu halde, Adana'dan Mersin'e geldi. Bakan ve beraberindekiler, bakanlığa bağlı bazı kuruluşları denetledikten sonra Belediye Salonunda halkın da katıldığı bir toplantı yaptı. Mehmet Can, halen cezaevlerinde 50 bin tutuklu ve hüküm-

lünün bulunduğunu belirtti ve "Bunların ekonomimize katkıda bulunmalarını sağlayacağız. Hükümlü ve tutukluları, Tarım Bakanlığı ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına bağlı kuruluşlarda çalıştıracağız. Böylece hem bu kuruluşların zarar etmeleri önlenecek, hem de binlerce kişi tüketici durumdan üretici duruma geçmiş olacak. Bu konuda gerekli hazırlıklar tamamlanmak üzere" dedi.

(Devamı 7. sayfada)

POL-DER saldırılara karşı direniyor

- Mersin Şube Başkanı: Maşa ya da köle olmak istemiyoruz, örgütlenmek en doğal hakkımız

MERSİN(AYDINLIK)

POL-DER Mersin Şubesi Başkanı Nizamettin Tekçe, yeni kurulan derneklerine sağ basının yönelttiği saldırılara cevap verdi. Tekçe, "POL-DER bazılarının sandığı gibi çiçeği burnunda bir demokratik kuruluş değildir. 1970 yılında, Türk polisinin ne maşa ne de köle olduğunu, onun da insanca yaşamaya hakkı bulunduğunu anlatmak için kuruldu" dedi.

POL-DER Şube Başkanı, polislerin de Anayasanın teminatı altında olduklarını hatırlattı.

Bazı çevrelerin polislerin örgütlenmesinden rahatsız olduklarını söyleyen Tekçe, "Bizi eleştirenlerin ve polisin en doğal hakkı olan örgütlenmesinden endişe duyanların bilmesini isteriz ki, POL-DER Atatürk devrimlerine saygılı, Cumhuriyet ve demokrasinin polisi olmak uğruna mücadele verenlerin, halkına tarafsız hizmet etmeyi onur sayanların, ne kula kul, ne de maşa olmayı kabul etmeyenlerin baskıya, zulme ve sürgüne karşın halkın polisi olma mücadelesi veren polislerin kuruluşudur. Kim ne derse desin, nasıl yorumlarsa yorumlasın Türk polisi ne köle olacaktır ne de maşa" dedi.

Nizamettin Tekçe, görevleri başında ölen meslekdaşlarının ailelerine on-onbeş lira yardım ederek, yaşamlarını daha ne kadar sürdürecekleri sorusunu da sözlerine ekledi.

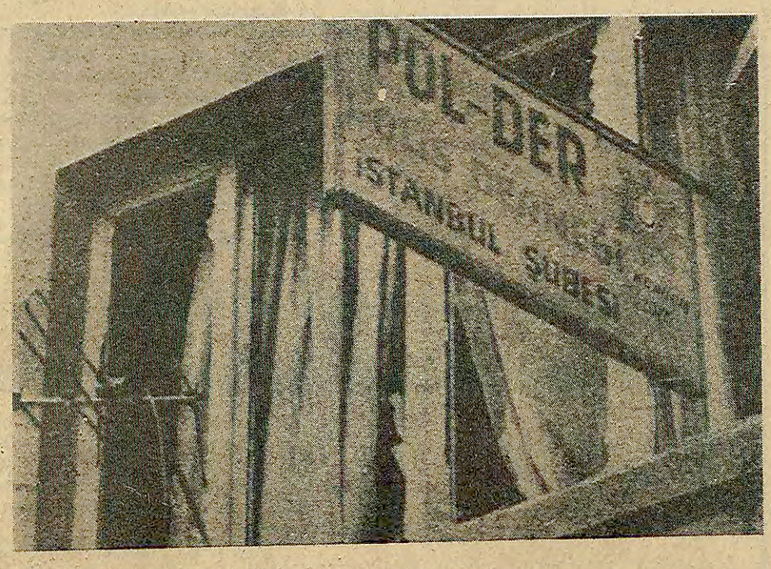

Polislerin halkın yanında yer almasına ve örgütlenmesine karşı çıkanlar POL-DER'e saldırıyor. Resimde bir süre önce bombalanan POL-DER İstanbul Subesi görülüyor.

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

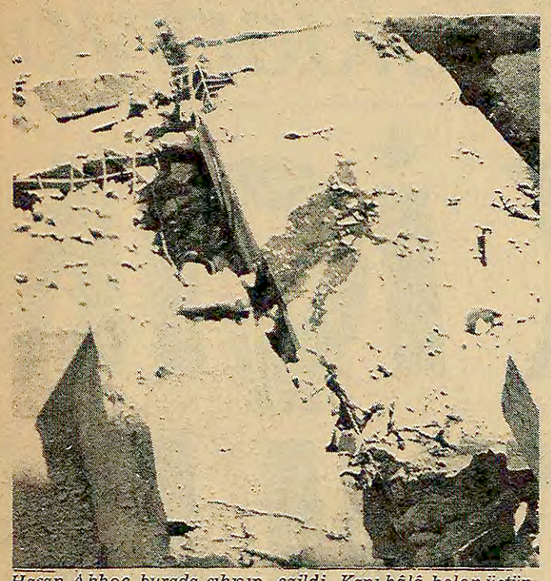

Hasan Akkoç burada sıkışıp ezildi. Kanı hâlâ kolon üstünde.

SİLİFKE Kutlutaş İnşaat şirketinde iş cinayeti

17 metreden düşen iki işçi öldü

Bu kaza Kutlutaş patronlarının hırsı, işgüvenliğinin sağlanamaması ve kaliteli malzeme kullanılmaması sonucu olmuştur

Kutlutaş İnşaat Şirketinde İş Cinayeti

17 METREDEN DÜŞEN İKİ İŞÇİ ÖLDÜ

Silifke'de SEKA Akdeniz Müessesinin fabrika bölümü inşaatında çalışan işçilerden Hasan Akkoç ve Hüseyin Cesur, 26 Şubat 1978 Pazar günü saat 22.00 sıralarında, çatı makaslarının uçması sonucu ezilerek öldüler. İşçi Nurettin Karaca ise yaralı olarak Mersin Sigorta Hastanesine kaldırıldı.

Kutlutaş İnşaat Şirketinde işçiler pazar günü de çalıştırılırlar. Saat 17.00'den 24.00'e kadar da zorla mesaiye bıraktırılıyorlar. Kazanın olduğu gün fabrikanın makine bölümünün çatı montajı yapılırken sekiz tane makaz sadece adi elektrod kaynağı ile tutuşturularak bıraktırıldı. 17.00-24.00 arasında mesaiye kalacak olan işçiler çatı makaslarının beton panolarını döşüyordu. Askı bağlantıları, vidalamalar ve çelik kaynakları yapılmayan makasların üstüne, her biri iki ton ağırlığında 30 tane pano döşenince, dayanamıyan makaslar koptu. 3 işçi arkadaş 17 metre yükseklikten düştüler. İşçi arkadaşımız Hasan Akkoç hemen olay yerinde öldü. Hüseyin Cesur ise hastaneye kaldırılırken yolda öldü. İşçi Nurettin Karaca ise yaralandı.

Hüseyin Cesur arkadaşın cenazesi memleketi Kars'a gönderildi. Hasan Akkoç'unki de halkın da katıldığı büyük bir törenle Ceyhan'a yollandı.

Bu kaza Kutlutaş patronlarının hırsı, iş güvenliğini sağlanmaması ve kaliteli malzeme kullanılmaması sonucu olmuştur. Arkadaşlarımızın ölümünden başta Kutlutaş yöneticileri olmak üzere SEKA Akdeniz Müessesesinde görev yapan şantiye müdürü Akın, montaj mühendisi Bülent ve patronun yandaşlığını yapan ustabaşı Selim'dir. Öte yandan işçilerin bağlı olduğu Yol-İş Sendikası yöneticileri ve SSK'da işçi arkadaşlarla ilgilenmediler.

Silifke'den H.Çubukçu

İşte inşaatın kazadan sonraki hali.

BİLECİK

İçişleri Bakanına açık mektup:

Eğitimi engellemek isteyenlerden hesap sorulmalıdır

1976-1977 öğretim yılında parasız yatılı olarak Manisa Lisesinde okumaktayım. 1. MC döneminde MHP yanlısı okul müdürü yüzünden okuldan atıldım. Suçum can güvenliği, öğrenim özgürlüğü istememdi. Lisede MHP'yi savunmayan öğrencilerin can güvenliği yoktu. Lise Öğrenci Birliği Başkanı faşist komandolar tarafından işkence edilerek öldürüldü. Öğrenciler can güvenliği için protestolarda bulundular.

Daha sonra Bilecik Ertuğrul Gazi Lisesine gönderildim. Burada da pansiyonda MHP görüşlü bir öğrenci üzerime catalla saldırdı. Saldırıya uğrayan ben olduğum halde, okuldan atıldım. Şu anda Erzincan Lisesinde okumam gerektiği söylenivor.

Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda öğrenim özgürlüğünü, can güvenliğini sağlamak için eğitimi engellemek isteyenlerden, bütün bunların sorumlularından hesap sormalısınız. Birinci ve ikinci MC döneminde haksız yere yapılan öğretmen ve öğrenci kıyımına dur demelisiniz.

Bilecik'den Gürcan Günav

DİVRİĞİ

İşçiler pansiyonlarına saldıran MHP' lileri kovaladı

MHP yanlısı bir grup saldırgan, 26 Şubat akşamı maden işçilerinin barakalarına saldırıda bulundular. 41 AF 917 plakalı minibüsle işletme içerisine giren 7 saldırgan önce iki işçiyi tekme, tokat,levye ve zincirle dövdüler. İşçilerin pansiyona sığınması üzerine, bu sefer de pansiyonun içine girerek, bütün işçilere küfürler savurdular. Saldırganlar, işçilerin hep birlikte karşı koyması ile kaçmak zorunda kaldılar. Kaçarken de işçilerin üzerine ateş açtılar. Bunlardan İsmail Kılıç, işçiler tarafından yakalanıp, jandarma karakoluna teslim edildi.

Olayı araştırmaya gelen komando üsteğmeni, yakalanan saldırganı korudu. Hatta onu karakoldan çıkardı ve birlikte Köprübaşı mevkiinde geç saatlere kadar içki içtiler. Yakalanan saldırgan, karakolda kaldığı süre içinde jandarma eri Cevdet Şahin'e de hakaret etti. Üsteğmen, bu hareketlere de göz yumdu.

Saldırganlar yakalanarak cezalandırılmalıdır.

Divriği'den Bir Maden İşçisi

nalına da vur mıhına da

DOĞAN YURDAKUL

HEM SUÇLU, HEM GÜÇLÜ

Ülkücü Memurlar Derneği ve Ülkücü İşçiler Derneği Ankara Valiliği tarafından kapatıldı

Bu iki derneğin başkanları basın toplantısı yapmışlar ve bir sürü konuyla ilgisiz lafı ardarda sıralamışlar. Yok efendim demokrasi, hürriyet, faşist CHP hükümeti, baskılar vb. vb. Ama kendilerine yöneltilen suçlamalarla ilgili hiç bir cevap yok. Söyledikleri bir tek şey var, "aidat toplamak yasak değildir!"

Güzel, aidat toplamak yasak değil ama konunun bununla da ilgisi yok. Ülkücü Memurlar Derneği ve Ülkücü İşçiler Derneği hakkında son derece somut bir suçlama var: Faşist örgütlenmeler kurmak.

Bu dernekler "oba" adı altında faşist örgütlenmeye gitmişler. MHP'nin iktidarda bulunduğu sırada bütün devlet dairelerinde bu "oba"ları örgütlemişler. Ülkücü Memurlar Derneği, MHP'nin hükümetteki gücünden yararlanarak "tayin"ler ve işten çıkarmalar yapmış. Valiliğin açıklamasına göre, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı, Tarım Kredi Kooperatifleri Genel Müdürlüğü, Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı ile Devlet İstatistik Enstitüsünün merkez ve taşra örgütlerinin tayin ve nakil işlerini Ülkücü Memurlar Derneği yapmış. Bütün tayin ve nakillerde "ülküdaş" ya da "karşı görüşten" gibi önerilerde bulunmuşlar. Bu öneriler MHP, Ülkücü İşçiler Derneği ve Ülkü Ocakları gibi kuruluşlar tarafından referans olarak verilmiş.

Bunların topladıkları "aidat"ın ne olduğunu da herkes biliyor. Bunların topladıkları "aidat" değil, tabancayı adamın kafasına dayayarak alınan "haraç"tı.

Şimdi kalkmış bu derneklerin yöneticileri yaygara yapıyorlar: "Derneklerimizin kapatılması faşist baskıdır. Aidat toplamak yasak değildir!"

MHP'liler şimdi hem suçlu, hem güçlü konumundadır. Suları ısındıkça "faşist baskılar" diye çığlık atıyorlar. Bu çığlıklar, halkın onları daha iyi tanımasına yarıyor.

Rus okullarında seks dersi

Rus okullarına seks dersleri konuyormuş.

Son zamanlarda çocuk düşürmelerin, evlilik dışı ilişkilerin son derece artması üzerine bu karar alınmış.

Sovyet yöneticileri "Seks ile komünizmin bir ilgisi yoktur." diyerek okullara seks dersi konması yolundaki kararlarını meşru gösteremeye çalışmışlar.

Ahlaki yozlaşma ve çöküntü, kapitalizmin, emperyalizmin doğal bir sonucu, ürünüdür. Kapitalist-emperyalist ülkelerdeki ahlaki yozlaşmayı ve son yıllarda gittikçe artan seks çılgınlığını hepiniz bilirsiniz. Bunlar, emperyalizmin iktisadi bunalımının doğurduğu sonuçlardır.

Kapitalist ve emperyalist bir ülke haline geldiğinden beri Rusya'da da bu çöküntü hızlandı. Halkın tepesine çöreklenmiş bulunan Sovyet tekelci burjuvazisi, sömürüyü sürdürebilmek için her türlü yozlaşmayı, sorumsuzluğu, bireyciliği alabildiğine körüklüyor.

Rusya'da alkolizmin artması, intiharların oranının yükselmesi, evlilik dışı ilişkilerin artması vb. şeklinde beliren bu yozlaşma da aynı kapitalist sistemin bir sonucudur.

Diyeceksiniz ki, madem kendileri körüklüyorlar, neden şikayetçi oluyorlar bu sonuçtan?

Sovyetler Birliği'nde iktidarı gasbetmiş bulunan tekelci bürokrat burjuvazinin sömürebilecek işgücüne ihtiyacı vardır. Bu bakımdan cinsel bunalım sonucu nüfusun azalması işlerine gelmez. Doğum oranlarının artmasını isterler.

Bunun için buldukları çare de ilginç. Kapitalizmin tipik çözüm yollarından biri: Okullara seks dersi koymak. Bu, halkın siyasetle uğraşmaması için her yola başvurduklarının en açık kanıtıdır.

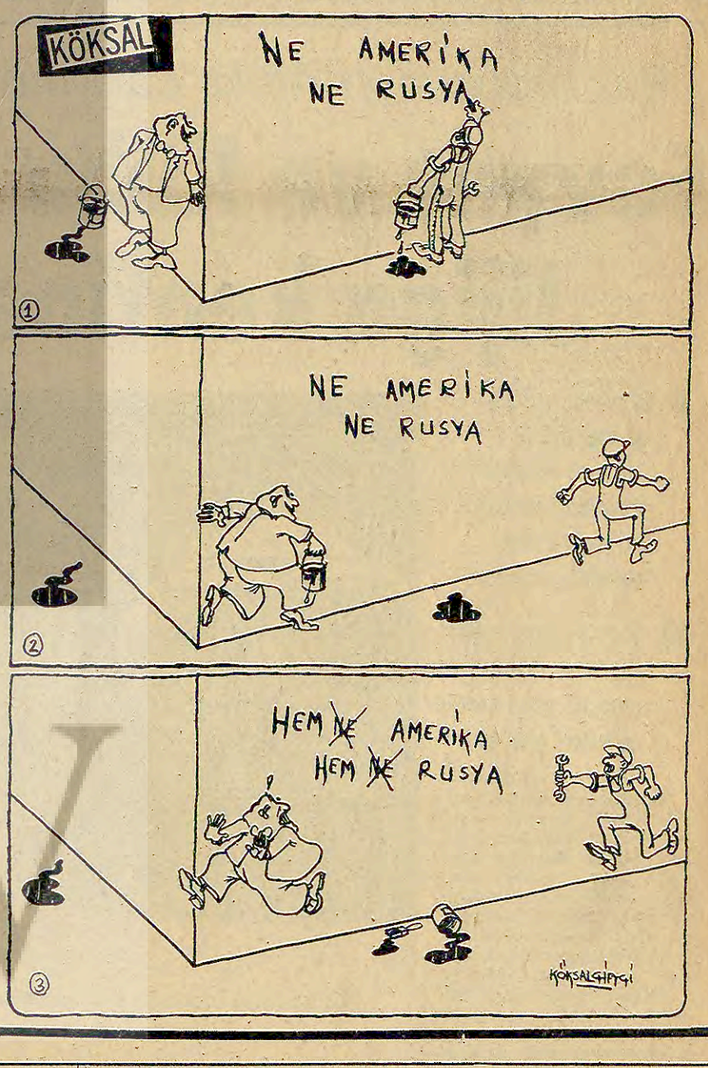

mapusane çeşmesi

Hazırlayan: Armağan Anar Tumad-Der Genel Başkanı

ANKARA

"Sen bu işleri karıştırmasan hakkında hayırlı olur"

Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürlüğüne bir hak arama dilekçesi veren tutulu Hikmet Kuran'ın babası Hüseyin kuran'a Genel Müdür Mahmut Çakmak'ın cevabı bu oldu. Dertli babanın yüzüne böyle söyleyen Genel Müdür, Hüseyin Kuran'ın dilekçesine resmi olarak hâlâ cevap vermedi. Oysa, Hüseyin Kuran savunma hakkının kısıtlanmasına karşı çıkan bir dilekçe yazmıştı. Hukukun üstünlüğünü dillerinden düşürmeyenler kendilerine başvuranlara tehditler savurmaktan geri kalmıyorlar.

Hüseyin Kuran 11 Ocak 1978 tarihli dilekçesinde şunları belirtmişti:

"Beş yıldan beri tutuklu olarak yargılanan ODTÜ öğrencisi oğlum Hikmet Kuran mahkemelerden mahkemelere, bu ilden diğer ilin cezaevine sürülmektedir.

"Son olarak duruşması Elazığ Ağır Ceza Mahkemesinde devam etmek üzere Eylül 1977'de Malatya Cezaevine sürülmüştü. Mahkemenin, 14 Aralık 1977'deki duruşmaya getirilmesi için Malatya C.Savcılığına tezkere yazılmasına karar vermesine rağmen, Savcılık bu kararı hiçe saymış ve oğlum Hikmet Kuran'ı duruşmaya getirmemiştir, oğlumun cezaevindeki ağır baskı ve uygulamaları protesto mahiyetindeki girişimlerini gerçeğe aykırı olarak ileri sürerek Bakanlıktan başka cezaevine nakil kararı çıkartmıştır. Oğlum 14 Aralıktaki duruşmasından bir gün önce Adıyaman'a sevkedilmiştir. Bu haksız kararı Malatya Cezaevindeki tüm tutuklu ve mahkumlar direniş yaparak protesto etmiştir. Direnişe, savcılığın ve cezaevi idarecilerinin haksız davranışları neden olmuştur.

"Bir yerden diğer bir yerin cezaevine nakil edilen bir mahkumun yatağı ve çamaşırını koyacağı bir valiz veya ibohçayı beraberinde götürülmesine izin verilmemesi, o kimseye bir nevi işkence yapmayı amaçlayan bir tutumdur. O kimsenin aylarca kuru yerde yatması ve böylece özel bir cezaya tabi tutulması demektir. Bu tür uygulamalar önlenmelidir. Bütün Türkiye cezaevlerinin hemen hepsinde aynı uygulama vardır.

"Mahkum adına sahipleri tarafından zaruri ihtiyaçlarını gidermesi amacıyla gönderilen paralar mahkumlara verilmeyip, cezaevinde tutulmaktadır. Haftada yalnız 100-150 lira verilmektedir. Buna neden olarak mahkumun kumar oynamasını engellemek olduğu gösterilmektedir. Oysa kumar oynayan beş lirası olsa da oynar. Asıl maksat şudur: 400-500 mahkumun her ay gelen parası büyük bir yekun teşkil eder. İşte bu para ile cezaevinde "kantin" adı altında açılmış bir ticarethane işletilir. Bu resmi midir, yoksa bazı kimselere çıkar mı sağlamaktadır ? Gayri meşru kazanç ise, bu tahkik edilmelidir.

"Şundan şüphelenmekte ve tereddüt etmekteyim: Ben oğlumun cezaevindeki yatağını almaya gittiğimde idaredeki parasının babası olarak bana imza karşılığında verilmesini istedim. Müracatıma karşılık Savcılık verilemiyeceğini, paranın ancak gittiği yerdeki cezaevi idaresine gönderileceğini bildirdi. Oysa bugün oğlumdan aldığım mektupta, idaredeki parasının halen gönderilmemiş olduğunu ve oğlumun sıkıntı içinde kaldığını öğrendim. Bundan dolayı kaygılıyım.

"Yukarıdan beri belirttiğim hususlarda yolsuzlukları bulunanlar hakkında yasal işlem yapılmasını arz ve rica ederim"

Ve Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürünün cevabı: "Sen bu işlere karışmazsan hakkında hayırlı olur" Bu cevap karşısında akla neler geliyor!..

Bunlar,
Engerekler, çıyanlardır,
Bunlar,
Aşımıza, ekmeğimize
Göz koyanlardır,
Tanı bunları,
Tanı da büyü..

Ahmet Arif

ANADOLU BASINI SESLENİYOR

DİSPANSER DEĞİL TAM TEŞEKKÜLLÜ HASTANE İSTİYORUZ

EREĞLİ memleket

Bölgemizde binlerce maden işçisi hergün yüzlerce metre yerin altında azraille mücadele ede dursunlar.

Kanamalı, yaralı, doğum gibi vakaların ardı kesilmeyen yirmi bini aşkın muhitimizde, Armutçu Hastanesinin Dispanser haline getirilmesinden, bölge sakinlerimiz dert yanmaktadırlar. Hastalarımızın EREĞLİ'ye sevkleri sırasında aleyhlerine geçecek vakit en az iki saattir.

Sayın ilgililer, ilginç bir olayı açıklayabiliriz:

Bölgemiz yayla ekonomisinde çalışan okurumuz, Macit Uslu'nun eşi Cemile Uslu 11.2.1978 günü sabahı 06.30 da doğum sancısından kıvrana dursun... Hastaneye (DİSPANSERE) koşan beyi, karşısında gündüz uykusuna yatmış hastaneden başka kimseyi bulamıyor. Ebe yok, ne yapsın ? En son çare komşularının yardımına muhtaç kalıyor. Komşu kadınlarının yardımı ile Cemile Uslu 08.30 sıralarında nurtopu gibi bir erkek çocuk dünyaya getiriyor. Her şey bitti zannedile dursun kadıncağızın sancısı bir türlü kesilmiyor. Aradan 2-3 saat geçince yardımda bulunan kadınlarına ısrarı üzerine Mecit Uslu 300 TL'ye taksi tutarak, eşini ve yavrusunu kurtarmak için alıp, kağnı arabasının bile zor gidebileceği yoldan Kdz. Ereğli Sosyal Sigortalar Hastanesine götürüyor. Hastanede ilk müdahalede ikinci bir çocuğun daha olduğu tespit ediliyor. Birinci çocuğun doğumundan 8-9 saat sonra ikinci bir erkek çocuk sağ salim dünyaya geliyor. Arkadaşımız hanımını alıp Ereğli'ye gitmeseydi ne olacaktı ?

İşte bizim Armutçuk Dispanseri, ebesinden, operatöründen daha saymakla bitmeyecek personelinden mahrum, saat 17.00'de kapısına kilit vurulup kapatılsın diye mi bu hale sokuldu ?

MC Hükümeti zamanında alınan bu kararın düzeltilmesi, tam teşkilatlı hastane haline sokulması, dispanser haline getirilmeden burada çalışan 39 personelin şimdiki durumunu da göz önüne almalarını.

Hastane önünde sabırsızlıkla yaralısını, doğumunu, hastasını bekleyen sakinlerimizi, bu ıstıraplı günlerden kurtarmak için sayın ilgililerden alaka bekliyoruz.

Çiçek dağındaki memurlar mahrumiyet zammı alamıyorlar

ANADOLU

ARİP LMA Sosyal 1 sağlık ocağı daha açıldı

Yerköy - Çiçek dağında resmi dairelerde çalışan memurlar, devletin yirmisekiz ile tanıdığı mahrumiyet zammından kendilerinin yararlanamamalarından şikayetçi olduklarını söylediler.

Evlerine beş kilometre uzaklıkta bulunan Yerköy'deki resmi daire mamurlarının mahrumiyet zammı olarak 500 lira aldıklarını belirten ilçedeki memurlardan Şahin Eroğlu, İdriş Parlak ve Halis Oruç şunları söylediler:

"Yerköy'de bulunan devlet dairesinde çalışan memurlar Yozgat mahrumiyet bölgesinde girdiği için 500 lira zammı 77 Mart ayından beri alıyorlar. Ancak, ilçemiz, Yerköy'e beş kilometre uzaklıkta olmasına rağmen bizler bu haktan mahrumuz.

BAYINDIRLIK BAKANLIĞI KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
4. BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Aşağıda işyeri, miktarı, tahmini bedeli ve geçici teminatları yazılı minibüs kira işi 16.3.1978 Perşembe günü saat 11'de ayrı ayrı kapalı zarfla ihaleye çıkarılmıştır. Şartname Malzeme Amirliğinde görülebilir. İsteklilerin 2490 sayılı kanunun 32. maddesi gereğince hazırlayacakları kapalı teklif mektuplarını teminat ve Ticaret Odası veya mensup oldukları esnaf derneğine kayıtlı bulunduğuna tesvik eden belgeleri ile minibüsün kendisine ait olduğunu belirten belgeyi mühürlü bir zarf içersinde ihale günü saat 10'a kadar Komisyon Başkanlığına vermeleri şarttır. Postadaki gecikmeler kabul edilmez.

İŞYERİ	Miktarı	Muhammen Bedeli	Geçici Teminatı
1— Elmadağ — Kırıkkale Y. Kontrol Şefliği	1 adet	210.000.—	11.750.—
2— Çankırı — Ilgaz 15. Böl. Hud. (II. Kısım) Y. Kontrol Şefliği	1 "	210.000.—	11.750.—
3— Kanlıpınar — Çukurhisar Y. Şantiye Şefliği	2 "	420.000.—	23.500.—
4— İsmetpaşa Çerkeş Kurşunlu (II. Kısım) Kontrol Şefliği	1 "	210.000.—	11.750.—
5— İsmetpaşa Çerkeş Kurşunlu (I. Kısım) Y. Kontrol Şefliği	1 "	210.000.—	11.750.—
6— Ankara — Esenboğa Hava alanı yolu Şantiye Şefliği	1 "	210.000.—	11.750.—
7— Nallıhan — Göynük ayrımı 1. Böl. Hud. Y. Kontrol Şefliği.	2 "	420.000.—	23.500

(Aydınlık 12060)

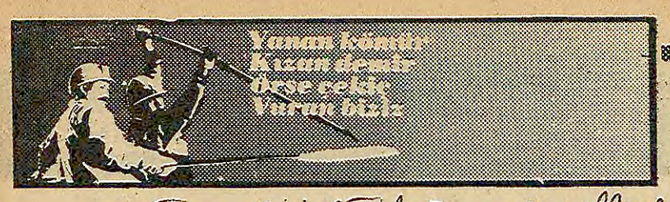

Profilo'da temsilcilik seçimleri yapılıyor

AYDINLIK (Özel)

Bugün Profilo'da temsilcilik seçimleri yapılıyor. MESS grevinin bitiminden sonra Maden-İş'e bağlı bir çok işyerinde uzun süre-dir ertelenen temsilcilik seçimlerinin yapılmasına başlandı. Profilonun hemen arkasından 11 Martta Arçelik'de seçim yapılacak.

Maden-İş tüzüğüne göre seçimlerde önce işyerinin çeşitli bölümlerinden her 20 işçi için bir tane ünite temsilcisi seçiliyor. Daha sonra ünite temsilcileri kendi aralarından 7 temsilci ve baştemsilcileri seçiyorlar.

TABAN MERKEZ YÖNETİME KARŞI ÇIKIYOR

MESS grevinden sonra başlayan fabrika seçimlerinde Maden-İş merkez yöneticilerinin çizgisinde olanlara karşı yaygın bir muhalefet var. Merkezin tutumunu ve politikasını savunan eski temsilciler işyerlerinde taraftar bulamıyor.

Son bir yıldır Maden-İş bünyesinde seçimler yapılmadı. MESS grevini gerekçe olarak gösteren yöneticiler temsilcileri daha çok atama yoluyla saptadılar.

MESS grevi içinde Maden-İş'e bağlı bir çok fabrikada yöneticilerin tutumu yaygın bir hoşnutsuzluk yaratmış ve MESS grevinin işçiler aleyhine büyük tavizlerle bitmesi üzerine bu hoşnutsuzluk iyice artmıştı.

Bu ay içinde Maden-İş'e bağlı bir çok fabrikada başlayacak olan seçimler tabanın eğilimlerini de daha berrak bir şekilde ortaya çıkmasını sağlayacaktır.

Mersin'de ağaç sanayinde çalışan 1174 sendikasız işçi var

MERSİN-ABİDİN ZEYNEL

Mersin'de ağaç sanayiinde çalışanların sayısı 1174 olarak belirlendi. 84 hizar ve bir kaplama fabrikasında çalışan işçiler, sendikasız durumdalar. Hiç bir iş güvenliği ve sosyal haklardan yararlanmadan ve çoğu sigortalı bile olmadan çalışan işçilerin sendikal örgütlenmesi konusunda da bir girişim bulunmuyor.

Ağaç sanayi işçileri çalıştıkları işyerlerinde bu yıl 19 milyon 260 bin adet ambalaj sandığı ürettiler, 6500 metreküp mamul kereste keserek, 4500 metreküpde mobilya kaplamalığı yaptılar.

Tarabya grevi, başarı ve neşeyle sürüyor.

Sheraton'da direniş sona erdi

Tarabya Otelinde grev sürüyor

Bir işçinin işine son verilmesi üzerine salı günü direnişe geçen Sheraton Oteli işçileri, işverenin bütün isteklerini kabul etmesi üzerine, önceki akşam direnişe son verdiler. İşveren atılan işçiyi geri aldığı gibi direniş süresindeki ücretleri ödemeyi de kabul etti.

OLEYİS'E BAĞLI İŞYERLERİNDE DURUM

Oleyis'in çeşitli işyerlerinde sürdürdüğü grev ve toplu sözleşme görüşmelerinin son durumu ise şöyledir.

366 işçinin çalıştığı Büyük Tarabya Otelinde dün başlayan grev devam ediyor. Ankara Dedeman Otelinde 240 işçinin aylardır süren grevini, Turizm-İş'in OLEYİS'e katılması üzerine OLEYİS üstlendi. Ankara Marmara Otelinde grev kararı alındı. 200 işçinin çalıştığı bu işyerinde önümüzdeki günlerde greve başlanması bekleniyor. 18 işçinin çalıştığı Ankara Devran Otelinde de önümüzdeki günlerde grev uygulamasına başlayacağı bildiriliyor. İzmir Büyük Efes Otelinde ise uzlaşmazlık kuruluna gidildi. Bu işyerinde 500 işçi çalışıyor.

İstanbul'da Beyti Et Lokantasında 300 işçi önümüzdeki günlerde greve başlayacaklar. OLEYİS Sendikası, Kredi ve Yurtlar Kurumuna bağlı iş yerlerinden bazılarında toplu sözleşme görüşmelerini sürdürürken, 32 işyerinde de örgütlenme çalışmalarını sürdürüyor.

"Feodal Devlet kalıntıları yasalaştırılıyor"

Tarım-İş Tasarısı insan haklarına aykırı

ANKARA, AA

Tarım ve Orman-İş kolunda çalışanların yasa teminatı altına alınmasıyla ilgili tasarı taslağı Türk-İş tarafından eleştirildi. Bu konudaki görüşlerini AA muhabirine açıklayan, Türk-İş yöneticilerinin eleştirileri özetle şöyle:

"Bu tasarrufla birlikte, tarım ve orman işçisi, yine ikinci sınıf işçi olarak kabul edilmektedir. Bir kısım işçiler açısından 1475 sayılı yasaya göre kazanılmış hak haline gelen güvenceler bile ortadan kaldırılmaktadır."

ARACI VE ELÇİLERİN HUKUKİ KİMLİĞİ

"Yıllardan beri toplumsal bir yara niteliğinde olan aracı ve elçilerin de kaldırılmaması, meşru hiçbir sebebe dayandırılamaz.

"Bu kesimde çalışanlara ödenecek ücretlerin yüzde 25 cranının aynı yardım şeklinde karşılanmasının yasalaştırılması suretiyle, Ortaçağda bile terk edilmiş bulunan ücret ödeme sistemi, yeniden ihya edilmek istenmektedir.."

UYKU — İŞBAŞI — UYKU — İŞBAŞI...

"Çalışma saatleri bakımından dünyanın hiçbir ülkesinde uygulanmayan bir esas bu tasarıyla benimsenmiştir. Tarım işçisinin tıbben uyku saati dışında her zaman işbaşında olması yasallaştırılmak istenmiştir. Bu, feodal devlet kalıntılarının hukukileştirilmesi demektir. Tarım ve orman işçisine medeni ihtiyaçlarını bile karşılayacak zaman ayırmamak demektir. Bu, uluslararası insan hakları ile bağdaştırılamayacak bir durumdur.

"Çalışma süresi, diğer kesimlerde çalışanlara göre birbuçuk misli tutulurken ara dinlenmesi adı altında tarım işçisinin günde yaklaşık 16-17 saat işbaşında tutulmasının yolları açılmıştır. Uluslararası anlaşmalar hiçe sayılarak, hiçbir yaş sınırı getirilmeden çocukların da çalıştırılacağı hükme bağlanmıştır."

Kıdem tazminatının 7 gün olmasını, ücretli yıllık izinlerin yetersiz olmasını ve asgari ücretlerin tesbiti eleştiren Türk-İş, bu tasarıyla tarım sektöründe çalışanların sanayide çalışanların çok gerisinde bırakıldığını söyledi.

TARIM—İŞ yasa tasarısında, insan hakları hiçe sayılarak, çocuk işçiler de büyüklerle aynı şartlar da çalıştırılıyor.

İş Kanunu kapsamı genişletiliyor

ANKARA (AYDINLIK)

Çalışma Bakanlığı tarafından İş Kanunu kapsamının genişletilmesi için çalışmalar yapılıyor. Bilindiği gibi mevcut İş Kanunu üç kişiden az işçi çalıştıran işyerlerini ve ev hizmetleri kapıcılık gibi tek kişi çalıştıran yerleri kapsamına almaktadır. Buralarda çalışan onbinlerce işçi ve emekçi yasaların çalışanlara tanıdığı haklardan yararlanamıyorlar. Ayrıca küçük işyerlerinde kaçak işçi çalıştırdığı ve bunların çoğunun sigortasız olduğu da bilinen gerçekler arasındadır.

Bu eşitsizliklerin giderilmesi ve tüm çalışanların yasa kapsamına alınması için Çalışma Bakanlığı tarafından yeni yasa tasarılarının hazırlandığı ve incelemek için Başbakanlığa gönderildiği öğrenilmiştir.

KAPICILARIN SORUNLARI

Çalışma Bakanlığının yeni tasarısında, kapıcıların yıllardır sürüncemede kalan sorunları da ele alınıyor. Çok kötü şartlar altında yaşayan kapıcı ailelerinin belli bir yaşama ve çalışma düzenine kavuşması için özel tüzükler hazırlanması ve 8 saatlik işgününü günün çeşitli saatlerine dağıtan parçalı iş günü sisteminin getirilmesi düşünülüyor. Tasarıya göre kapıcıların barınak ve konutları da belli sağlık kuralları esaslarına bağlanarak mevcut kötü koşullar değiştirilecek.

Manisa'da TOSAŞ fabrikasında direniş

MANİSA

Organize sanayi bölgesinde kurulu TOSAS Ambalaj Fabrikasında çalışan işçiler, üyesi bulundukları DİSK'e bağlı Maden-İş sendikası ile imzalanan toplu sözleşmenin koşulları işverence yerine getirilmediği gerekçesiyle direnişe geçtiler.

Direnişlerini verilen yemekleri yememe, servis otobüslerine binmeme ve iş yavaşlatma biçiminde sürdüren ambalaj fabrikası işçileri, Maden-İş'in 4 ay önce işverenle toplu iş sözleşmesi imzaladığını ancak işverenin sözleşmede getirilen ücret artışlarını ve ikramiye farklarını ödemediğini bildirdiler.

Toplu sözleşme hükümlerinin uygulanmamasını sendikalarına da ilettiklerini söyleyen işçiler, gelişmeler karşısında sendikalarının pasif kaldığını söylediler.

İşçiler, toplu sözleşme hükümlerinin tümüyle uygulanıncaya dek eylemlerini sürdürmekte kararlı olduklarını sözlerine eklediler.

Göğün yarısını kadınlar omuzlar

Hazırlayan: Yaprak Zihnioğlu

Bütün emekciler sömürülür ama...

Emekçi kadınlar üzerindeki sömürü katmerlidir

8 Mart Uluslararası Kadınlar Günü'nün dünyanın dört bir yanında kutlandığı bugünlerde Türkiyeli kadın emekçilerin sorunları, talepleri ve kurtuluş mücadeleleri daha da önem kazanıyor.

Kadınların kurtuluşu mücadelesi işçi sınıfının sömürüden, zulümden kurtuluşu ve devrim mücadelesinin ayrılmaz bir parçasıdır.

İkinci sınıf vatandaş

Ülkemizde bugün kadın işçiler ağır şartlar altında çalışmaktadırlar. Kadınlar genellikle ise asgari ücretle başlarlar. Bazen daha ağır işlerde çalıştıkları halde, kadın işçiler, düşük ücrete bağımlı kılınırlar. Ücret eşitsizliğinin toplumsal ve ekonomik çeşitli nedenleri vardır. İlk olarak, kadınlar toplumumuzda, "ikinci sınıf vatandaş" durumundadırlar. Hiçbir alanda kadınlarımıza fırsat eşitliği sağlanmamıştır. Bu eşitsizlik önce eğitimden başlar. Anayasaya göre bütün vatandaşların ilk öğretimi zorunlu olmasına rağmen ülkemizde kadınların yüzde 60'dan fazlasının okuma yazması yoktur. Eğitim olanaklarından yararlanamamaları kadın işçilerin işe girerken asgari ücrete bağımlı kılınmalarına diğer bir nedendir. Ülkemizde kadınlara sağlanan eğitim, kadınların üretim sürecinde gereken yerini alması için yeterli değildir. Değil mesleki eğitimi, ilk öğrenimi bile olmayan binlerce kadın işçi böylece patronlar için ucuz bir yedek işçi ordusunu oluştururlar. Patronlar düşük ücrete bağımlı kılınan kadın işçilerin sırtından milyonları kazanırlar. Onlar, kadın işçileri gerektiğinde başvurulacak ve işlerine yaramadığı zaman ilk önce işine son verilen bir yedek işçi ordusu olarak görürler. Ülkede bir ekonomik kriz olursa kadın işçilerin iş güvenliği tehlikede demektir ve işten ilk atılacak olanlar yine onlardır.

Angarya baskı ve hakaret

Asgari ücretle işe giren kadın, fabrikada angarya işleri de yapmaya zorlanır ve patronlar tarafından sık sık horlanarak hakarete uğrarlar. Ustabaşıları kadın işçilere yerleri, helaları silip süpürmeleri için ayrıca patronun evine temizliğe gitmeleri için baskı yaparlar.

Kapitalistler kadın işçilere düşük ücret vermelerine bir başka gerekçe olarak kadın işgücünün "üretkenliğinin düşük" olduğunu ve çocuk doğumu ve bakımı nedeniyle "iş aksaması" yarattığını öne sürerler. İşe almadan önce işçileri sorguya çekip; çocuğu olup olmadığını, yoksa; çocuk yapmaya niyeti olup olmadığını sorarlar. Hele bir hamile kadının iş bulması hemen hemen imkânsızdır. Çocuk için muayeneye gitmek isteyen kadın işçilere hem kötü davranılır, hem de engellenirler.

Analara yapılan zulüm

Çocuğu varsa, kadın işçinin durumu daha da kötüleşir. Kreş ve yuva bulamayan analar çocuklarını ya bir komşuya bırakmak, ya da daha büyük kardeşiyle birlikte eve kilitleyip gitmek zorunda kalırlar. Böylece çalışan kadınların çocuklarının ölüm oranı yükselir. Kadın işçi hiç bir imkan bulamazsa çocuğunu köye ailesinin yanına yollar ve yıllarca çocuğunu görmeden yaşamak zorunda kalır.

Analara saygı gösterilmesi üzerine çekilen nutuklar gazetelerde, radyolarda kalır. Burjuvazi emekçi analar üzerinde en ağır baskıyı uygular ve çocuğundan bile koparır.

Ücret eşitsizliğine karşı mücadele bütün sınıfın meselesidir

Bundan başka kapitalistler "erkek işi", "kadın işi" diye ayrım yaparak kadınların vasıflı işçi olmalarını engellerler. Kadınların da rahatlıkla çalışabileceği üretim alanlarını onlara kapatırlar. Kadın işçilere meslekte ilerleme fırsatını hemen hiç vermedikleri gibi, kadın işgücünü, emeğin yoğun harcandığı dokuma, gıda gibi belirli sanayi kollarında toplayarak onları düşük ücretle çalışmaya zorlarlar.

Sermaye piyasasında kadın işgücünün ucuz olması aynı zamanda tüm işçi sınıfının ücretini tehdit eden bir unsur haline gelir. Kapitalistler ucuz yedek işgücüne dayanarak tüm işçi sınıfının ücretlerini düşürmeye çalışırlar. Bütün mücadelelerinde olduğu gibi ücret eşitsizliğine karşı mücadele kadın-erkek tüm işçi sınıfının sömürüye karşı mücadelesinin önemli bir parçası olmalıdır.

Kadın işçi tezgah başında: Gerici anlayışı yıkan eller, yarını kuracak...

Kadınlar katılmadan işçi sınıfının zaferi gerçekleşemez

Yarın: Elimiz makinada aklımız çocuklarımızda

ERDEMİR işçileri K.Türkler'i protesto etti

K.Türkler protokolde yer alan 800 işçiyi kapsayan bir maddeyi sözleşmeye geçirmedi

Ereğli Demir Çelik Fabrikası işçileri Kemal Türkler'i bir kere daha protesto ettiler. Fabrikaya sözleşme görüşmeleri esnasında giren 800 işçinin sözleşmeden yararlanması konusuyla ilgili bir maddenin K.Türkler tarafından sözleşmeden çıkartıldığını öğrenen Erdemir işçileri fabrikadan çıkışta düzenledikleri bir yürüyüşle K. Türkler'in bu işçi düşmanı tutumunu protesto ettiler.

800 işçinin haklarını koruyan ve intibak işlemlerinin tamamlanmasını içeren bir madde Ş.Özbayrak'ın imzaladığı protokolda yer aldığı halde sonradan Maden-İş yöneticilerinin imzaladığı sözleşmeden çıkartıldı.

BAYINDIRLIK BAKANLIĞI KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 4. BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Aşağıda işyeri, miktarı, tahmini bedeli ve geçici teminatları yazılı minibüs kira işi 16.3.1978 Perşembe günü saat 11'de ayrı ayrı kapalı zarfla ihaleye çıkarılmıştır. Şartname Malzeme Amirliğinde görülebilir. İsteklilerin 2490 sayılı kanunun 32. maddesi gereğince hazırlayacakları kapalı teklif mektuplarını teminat ve Ticaret Odası veya mensup oldukları esnaf derneğine kayıtlı bulunduğunu tevsik eden belgeleri ile minibüsün kendisine ait olduğunu belirten belgeyi mühürlü bir zarf içerisinde ihale günü saat 10'a kadar Komisyon Başkanlığına vermeleri şarttır. Postadaki gecikmeler kabul edilmez.

İŞYERİ	Miktarı	Muhammen Bedeli	Geçici Teminatı
1- Elmadağ - Kırıkkale Y. Kontrol Şefliği	1 adet	210.000.—	11.750.—
2- Çankırı - Ilgaz 15. Böl. Hud. (II. Kısım) Y. Kontrol Şefliği	1 adet	210.000.—	11.750.—
3- Kanlıpınar - Çukurhisar Y. Şantiye Şefliği	2 adet	420.000.—	23.500.—
4- İsmetpaşa Çerkeş Kurşunlu (II. Kısım) Kontrol Şefliği	1 adet	210.000.—	11.750.—
5- İsmetpaşa Çerkeş Kurşunlu (II. Kısım) Y. Kontrol Şefliği	1 adet	210.000.—	11.750.—
6- Ankara — Esenboğa Havaalanı yolu Şantiye Şefliği	1 adet	210.000.—	11.750.—
7- Nallıhan — Göynük ayrımı 1. Böl. Hud. Y. Kontrol Şefliği	2 adet	420.000.—	23.500.—

(Basım: 12060) — 345

Dünyada, Yunanistan'da ve Türkiye'de Montrö Zirves

İngiltere Devlet Bakanı Jud:

"MONTRÖ ZİRVESİ TARİHİ BİR BULUŞMA OLACAK"

ANKARA, ÖZEL

İngiltere'nin Dışişleriyle görevli Bakanı Jud, Ecevit–Karamanlis görüşmesini "Büyük önem taşıyan tarihsel bir buluşma" olarak niteledi. Kıbrıs'a yaptığı bir geziden dönen Jud, BBC radyosunun muhabirine şunları söyledi: "Gerek Ecevit, gerekse Karamanlis büyük ve insancıl devlet adamlarıdır. Görüşmelerde bir ilerleme sağlanacağına inanıyorum. İlk görüşmede olağanüstü çözümler beklenemez, ancak daha sonraki temaslar için olumlu bir zemin hazırlayabilir. İngiltere görüşmeleri iyiniyetle ve yakından izleyecektir. Ancak Kıbrıs konusunda herhangi bir çözüm için biz baskı yapamayız. Çözüm, ancak Kıbrıslı liderlerin çabası sonucu gerçekleşebilir. Biz de olumlu gelişmeleri destekleriz."

Dünya basını

Frankfurter Allgemeine Zeitung

"Ecevit ve Karamanlis Montrö'de Barış Yolu Arıyorlar"

Almanya'da yayınlanan Frankfurter Allgemeine Zeitung, "Ecevit ve Karamanlis Montrö'de barış yolu arıyorlar" başlığı altında bir haber-yorum yayınladı.

Frankfurter Allgemeine Zeiting yazısında, Kıbrıs olaylarını anlattıktan sonra, Ege'ye geçiyor ve bu denizde 1974'den beri tehlikeli bir durumun meydana geldiğini söylüyor.

Ankara'daki Milli Güvenlik Kurul toplantısına da değinen Alman gazetesi, Ecevit'in Montrö'de taviz verebileceğine ve bu tavizlerin de Milli Güvenlik Kurulu'nda görüşülerek kararlaştırılmış olabileceğine işaret ediyor. Gazete daha sonra Orgeneral Haig'in Ankara'ya gelişine ve Ecevit'le yaptığı görüşmeler dikkat çekiyor.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, Montrö'deki buluşmanın Washington Londra, Paris, Brüksel ve Bonn'da merakla izlendiği belirtiyor.

İsveç televizyonu

"MONTRÖ ZİRVESİ İKİ ÜLKEYİ YAKINLAŞTIRACAK"

İsveç Televizyonu Montrö zirvesi ile ilgili yaptığı yayında bu görüşmenin, Türkiye ile Yunanistan arasında bir yakınlık sağlayacağını belirtti.

Neve Züricher Zeitung

İsviçre'de yayınlanan Neue Züricher Zeitung gazetesi Türkiye ve Yunanistan devlet adamlarının 1974 den beri ilk defa bir araya geldiklerin belirtti ve Kıbrıs ve Ege sorunları üzerine görüşmelerin bundan sonra daha da yoğunlaşacağını yazdı. Gazete şöyle dedi:

"Ankara Montrö zirvesinin Türk-Yunan müzakerelerinin bir başlangıcı olduğuna işaret ediyor".

Gazetenin yorumu daha sonra şöyle devam ediyor: "Görünüş yanıltmıyorsa Ecevit, Kıbrıs sorununda Karamanlis'e taviz vermek istiyor. Böylece Yunan tarafını Ege sorununda daha esnek hale getirmeye amaçlıyor. Başbakan Ecevit, Ege Kıta sahanlığına, Kıbrıs'ta Türklerin elinde bulunan toprakları tutmaktan daha çok önem veriyor."

Yunanistan basını

"KARAMANLİS YUNAN HALKININ TÜM DİLEKLERİYLE GİDİYOR"

ATİNA (THA)

Ecevit-Karamanlis görüşmesi, Türkiye basınında olduğu gibi Yunanistan basınında da önemli bir yer tutuyor. Gazeteler, konu ile ilgili teknik bilgiler vermenin ötesinde şimdiden zirvenin sonuçları konusunda tahminlerde bulunuyor. Akropolis gazetesi, Karamanlis'in "önyargısız ve iyiniyetle" görüşmelere hazır olduğunu yazıyor.

Gazeteler zirve boyunca iki toplantı yapılacağını belirtiyor. İlk oturumda Ecevit'le Karamanlis'in tek başlarına görüşeceklerini bildiren haberlerde, olumlu gelişmelerin kaydedilmesi halinde, Cumartesi günü de yeni bir toplantı yapılması olasılığından söz ediliyor.

KATMERİNİ GAZETESİ: "ZİRVE, BÖLGEDE BARIŞI BÜYÜK ÖLÇÜDE ETKİLEYECEKTİR."

Katmerini gazetesi ise, zirvenin tüm dünyanın ilgisini çektiğine işaret ederken, bu buluşmanın olumlu sonuçlar vermesini diliyor. Gazete yazısını şöyle tamamlamış: "Zirve, bölgede barışı büyük ölçüde etkileyecektir".

Türkiye basını

Hürriyet

Gazete dünkü sayısında zirveyi sürmanşet yaptı. Haber başlığı "İkinci Montrö". Gazete zirveye oldukça önem verdiğini İsviçre'ye gönderdiği kadrosuyla ispat ediyor.

Gazetenin yazarlarından Metin Toker, "Montrö'ye Umutlu Gidebiliriz" başlığını taşıyan yazısında şöyle diyor: "Türkiye Başbakanının Montrö'ye gerçek bir anlaşma niyeti ile gittiği nasıl tartışılamazsa, Karamanlis de böyle bir niyet taşıdığından şüphe edilmemesini istemektedir.. Eğer toplantının başında iki liderin yıldızları barışırsa –ki büyük bir olasılıktır– Karamanlis'in de Ecevit'in de istedikleri 'Türk–Yunan ilişkilerinde yeni bir güneşli dönem' açılabilecektir."

Milliyet

Halk Gazetesi

Gazete dünkü sayısında Montrö zirvesine orta sayfada oldukça geniş yer ayırmış. Gazete bir yazısında Türkiye ile Yunanistan'ın geçmişteki iyi ilişkilerinden söz ediyor. Bir başka yazıda Yunan basınının dostça tutumunu aktarıyor.

Günaydın

Gazete Türkiye – Yunanistan ilişkilerini olumsuz olarak ele aldı. Dünkü sayısında manşete şu sözleri çıkardı: "Ecevit ve Karamanlis büyük iç sorunlarla karşı karşıya, Montrö'ye gözleri arkada gidiyorlar." Başlığın üstünde ise maddeler halinde "Ecevit'in sorunları" ve "Karamanlis'in sorunları" sıralanmış.

İç sayfalarda ise "Türk Hava Yolları Atina Müdiründen Yunanistan'ı terketmesi istendi" başlıklı bir haber yer alıyor.

Cumhuriyet

Gazete günlerdir zirveden çok iç sorunlara ve IMF ile görüşmelere yer ayırmayı tercih ediyor. Dünkü sayısında ise şu manşet göze çarpıyor: "Yüksek fiyatla mal satanlar hapsedilecek." Montrö haberi ise küçük olarak üstte verilmiş. Gazetenin yazarları da zirve konusunda bir şey yazmıyorlar.

Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

Gazete adeta Montrö'yü gözlerden gizlemeye çalışıyor. Dünkü manşetini, "Kayseri'de yakalanan bir ajana" ayırmış. Zirve haberi ise daha altta veriliyor. Gazete bu haberinde

TÜRKİYE YOKSUL ÜLKELERİN BORÇLARININ İPTALİNİ İSTİYOR

- UNCTAD Konferansında Üçüncü Dünya ülkeleriyle beraber hareket ediyoruz
- İslam ülkeleriyle ilişkilerimiz gelişiyor

Ankara'da bulunan siyasal gözlemciler, Türkiye'nin uluslararası toplantılarda Üçüncü Dünya'nın çeşitli ekonomik taleplerini eskisine göre daha açık bir şekilde desteklediğini belirtiyor. Bu tutuma ilk örnek olarak, halen Cenevre'de sürmekte olan Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansında Türkiye heyetinin tavrı gösteriliyor. Konferansta, Üçüncü Dünya ülkelerinin sanayileşmiş devletlere olan borçlarının iptali konusu tartışılıyor. [illegible] toplantıya Büyükelçi [illegible] Yavuzalp Başkanlığında bir heyetle katılıyor. Kısa adı UNCTAD olan Ticaret ve Kalkınma Konferansında Türkiye, yoksul ülkelerin borçlarının topyekun iptalini savunuyor. Geçen yıl yapılan toplantıda İsveç hükümeti temsilcisi bu öneriyi kabul etmişti. İsviçre'nin Cenevre kentinde devam eden toplantıda, AET ve ABD temsilcilerinin tutumları merakla bekleniyor.

MERKEZ BANKASI BAŞKANI SADIKLAR, İSLAM ÜLKELERİ MERKEZ BANKALARI TOPLANTISINA KATILIYOR

Türkiye, Üçüncü Dünya ülkeleriyle ilişkilerini geliştirmede bir başka adımı da Malezya'nın başkenti Kuala Lumpur'da atıyor. 12–13 Mart tarihlerinde düzenlenen İslam Ülkeleri Merkez Bankaları toplantısında Türkiye, Tayyar Sadıklar tarafından temsil ediliyor. Sadıklar, 15-18 Martta yapılacak olan İslam Kalkınma Bankası Guvernörleri toplantısına da katılacak.

Merkez Bankası Başkanı Tayyar Sadıklar, Kuala Lumpur'a hareketinden önce havaalanında gazetecilere verdiği demeçte şunları söyledi: "İslam Ülkeleri Konferansının geçen yıl ülkemizde yapılan toplantısında alınan kararlardan biri de İslam ülkelerinin arasındaki parasal ilişkileri geliştirmek ve karşılıklı dayanışmayı artırmaktı. Bu karar çerçevesinde, İslam Konferansına üye ülkelerin Merkez Bankalarının Başkanlarının 12-13 Mart tarihlerinde Kuala Lumpur'da toplanarak müşterek sorunları görüşmeleri öngörülmüştür.

Birleşmiş Milletler Asya ve Pasifik toplantısında Çin Halk Cumhuriyeti Temsilcisi Üçüncü Dünyanın birliğini savundu

Aydınlık Dış Haberler Servisi

Birleşmiş Milletler'in Asya Pasifik ekonomik ve Sosyal komisyonu, çalışmalarına devam ediyor. Oturumda söz alan Çin Halk Cumhuriyeti temsilcisi, bütün Üçüncü Dünya ülkelerini emperyalist sömürü ve yağmadan kurtularak süper devletlerin hegemonyacılığına karşı direnmeğe çağırdı. Gelişmekte olan yoksul ülkelerin kalkınma çabalarını engelleyen devletlerin politikasını kınayan temsilci, konuşmasına şöyle sürdürdü: "Silahlanma ve yumuşama siyaseti bir yutturmacadır. Bugünkü haksız uluslararası ekonomik düzen sayesinde emperyalist devletlerin yağma siyaseti sürüyor. Oysa, gelişmekte olan ülkeler milli ekonomilerini güçlendirmek istiyor. Gerçek anlamda bağımsızlığı kazanmanın yolu, uluslararası yeni ekonomik düzeni gerçekleştirmekten geçer." Konuşmasında emperyalistlerin sömürü yöntemlerini de teşhir eden Çin delegesi Üçüncü Dünya'nın güçlenen birliğini vurguladı.

Yunan Başbakanı Konstantin Karamanlis ile görüşmek üzere dün Cenevre'ye gelen Başbakan Bülent Ecevit Bu buluşmanın iki ülke arasında sürekli ve verimli bir diyalogu başlatacağını" umduğunu söyledi. Fotoğrafta Ecevit ve beraberindekiler Cenevre havaalanında görülüyor.

GENEL AF İSTEĞİ YÜKSELİYOR

Buca'da 1500 mahkum açlık grevinde

"Neden mi buradayım? Yoksuluz fakiriz. Hayat çok pahalı"

İnfaz Yasasının çabuk çıkmasını istiyoruz"

Buca Cezaevinde 1500 tutuklu ve mahkum üç günlük açlık grevi yapıyor. Gardiyanlar da 8 saatlik iş günü için onları destekliyor. Cezaevine gittik ve mahkumlarla konuştuk. Onların dertlerini ve sorunlarını dinledik. Savcı çektiğimiz resimlere ve röportaj notlarına el koydu, nedense.

Kadın koğuşuna gidiyoruz. Çevremizde Tire'den, Menemen'den, Uşak'tan, İzmir'in gecekondu semtlerinden gelmiş kadın ziyaretçiler var. Hepsinin ellerinde fileler.

– Açlık grevi varmış, yemekleri kabul etmiyorlarmış.

Bunları söyleyenlere bakıyoruz. Korkulu ya da telaşlı değiller. İçerdekiler grev yapıyorsa haklıdırlar, diyen anlamlar var yüzlerinde.

Bir kadın ziyaretçi açıklıyor bu duygusunu:

– 11 Martta infaz kanununun çıkacağı söyleniyordu. Hiç ses seda çıkmadı. Açlık grevi yapmaktan başka çareleri kalmadı.

Bir erkek ziyaretçi geliyor yanımıza, derdini anlatmak için:

– Kanım kapalıda, kanser. Bir göğsü alındı. Doğru dürüst bakım yok. Cumhurbaşkanına kadar dilekçe yazdık. Sonuç alamadık. Biz namuslu insanlarız. Namus uğruna buralarda sürünüyoruz. Fakire, çiftçi kızına hakaret ediyorlar. Zenginlerinki olsa diyemezler. Bu haksızlık dayanılır gibi değil. Yaz da herkes duysun. İçerde namussuz kimse yok. Af çıkmalı herkese.

Kocası erkek mahkumlar arasında olan bir kadın ziyaretçi bir yandan çocuğunu emziriyor, bir yandan anlatıyor:

– Çok fakiriz biz. Dilenerek geçiniyorum. İşim dilencilik, anlayacağın. Tahsil yok, birşey yok. Ev işlerinde çalışmak istedim, evin beyi . . . söyletme beni. Kocam sokaklarda tabak satardı. Kuruş kuruş para biriktirip ev yapıyorduk. Çok para istediler. Taşı kaldırıp vurdu. İşte bundan yatıyor. Hep fakirlik . . .

Yaşlı bir kadın oturuyor köşede. Yüzü buruş buruş. Kocası 10 yıl yatmış çıkmış. Sonra infazı tamamlanmadıydı demişler, tekrar almışlar içeri. Tam anlatacak derdini, oparlörden bir anons duyuluyor. Savcı diyor ki, açlık grevi yapanların hepsi disiplin cezası alacak. Eylemleri sonuç verip infaz yasası çıksa bile yararlanamayacaklar.

Görüşe giriyoruz. Gazeteci olduğumuzu anlayınca kadın mahkumların hepsi konuşmak istiyor.

– Savcı bizi caydıramaz. Kararlıyız.

– Biz radyodan haber bekliyoruz. İnfaz kanunu çıksın, bırakırız grevi.

– 10 çocuğum var. Bak bu da yanımda . . . Güneşsiz, havasız

– Neden mi burdayım? Hayat çok pahalı.

– Kocam işsiz.

– Af istiyoruz. İnfaz yasasının çabuk çıkmasını istiyoruz.

Gardiyan ziyaretin bittiğini söylüyor. Kadın mahkumlar ziyaretçilerinden tek bir portakal bile almadılar. Ziyaretçiler de eyleme katılmanın verdiği gurur ile başları dik, dolu filelerini geri götürüyorlar.

Mahkum kadınlar arkamızdan sesleniyor:

– Sağol, hepsini yaz. İnfaz kanunu çıksın. Af çıksın. Af . . . Af . . .

Buca'daki açlık grevi için savcı "Masumane" dedi

İZMİR (ANKA)

Geniş kapsamlı infaz yasasının çıkması ve genel af için uyarı niteliğinde üç günlük açlık grevine giren Buca Cezaevindeki 1500 tutuklu ve mahkum, greve bugün son verdiler.

Grev sırasında kadın tutuklulardan Selma Satkun ve Nermin Sahan komaya girdi, ancak kaldırıldıkları hastanede durumlarının iyiye gittiği öğrenildi.

Bölge Cezaevi Savcısı Faruk Öztoker, açlık grevi ile ilgili olarak, tutuklu ve mahkumların açlık grevinden amaçladıklarının infaz yasasını ve genel affı güncelleştirmek olduğunu, grevcilerin bu davranışlarının "masumane" olduğunu açıkladı.

İlkokul diplomaları

Öte yandan, Buca Cezaevinin ilkokulunu başarı ile bitiren yarı-açık hakkını kazanmış 33 hükümlü, diplomalarını aldılar.

Cezaevi konferans salonunda yapılan törende konuşan Cezaevi Savcısı Faruk Öztoker, okumanın yaşı olmadığını, bu nedenle cahilliğin affedilmeyecek bir kusur görüldüğünü söyledi ve diğer mahkumları da okumaya teşvik etti.

Diploma alan 33 mahkum, törenden sonra arkadaşlarına gazoz ısmarladılar.

Emniyet örgü geniş çapta değişikli

Yiğit, Eren ve Akmeriç Genel Müdür Muavinliğine atandı

ANKARA (THA)

Emniyet örgütünde yapılan geniş çaplı değişiklikle Merkez Emniyet Müdürlerinden Mustafa Yiğit Polis Eğitim Merkezi Müdürü Ahmet Eren ile İzmir Emniyet Müdür Muavini Cengiz Akmeriç Emniyet Genel Müdür Muavinliğine getirildiler.

Günle gelen

İŞTE İKD'NİN ŞEFLERİ:
Sovyetler Birliği, Bulgaristan, Doğu Almanya kadın örgütlerinin temsilcileri İKD'nin yayın organında göklere çıkartılıyor.
(Kadınların Sesi, sayı: 30-9)

Nerede olduklarını unutanlar

A Latif Polat

8 Mart... Dünya Emekçi Kadınlar Günü...

68 yıl önce bugün dünyanın çalışan kadınları haklarını almak, ezilmelerine bir son vermek için başkaldırmışlar ve ilk defa toplu olarak haykırmışlardı:

"Yeter artık..."

O günden sonra her 8 Mart, dünya kadınlarının el ele verip "özgürlük türküleri" söyledikleri günler oldu. Yurdumuz kadınları ise, üzerlerindeki ortaçağ karanlığını kaldırmak için son yıllarda mücadelelerini yükselttiler. Her yıl 8 Mart'ta Emekçi Kadınlar Gününü kutlamaya başladılar.

1978'in Emekçi Kadınlar Günü de bugünlerde kutlanıyor. Çok yaygın olmasa bile yurdun birçok yerinde kadınlarımız toplanıyor sorunlarını tartışıyor, beraberce çözüm arıyorlar.

Onlar özgürlük için,eşitlik için elele verip birleşirlerken, İlerici Kadınlar Derneği adındaki sözümona kadın derneği, 8 Mart Kadınlar Gününü kutluyor. Ama ne kutlayış...

Misafirleri arasında baş köşeyi–her zaman olduğu gibi- Rusya'dan gelen "barış melekleri" oluşturuyor. Bol "barışlı" bir yumuşama masalı dinletiyor gelen bir avuç kişiye. Ardından Bulgaristan'dan gelen kafadarları çıkıyor karşımıza. Elbette konuşmaları yine "sosyalist sistemin yararları" üstüne. Bu konuşmalardan sonra, İKD bir basın toplantısı düzenliyor. Basın toplantısının baş konukları da Rus ve Bulgar "kadın temsilcileri" oluyor. Gazetemizin muhabiri, diğer konuklar gibi bu toplantıyı izlemek istiyor. Ama hayır... "Siz giremezsiniz" diyerek kapı dışarı etmeye kalkışıyorlar. "Neden", sorusu diğer basın mensuplarının nefretle dolu bakışları karşısında cevapsız kalıyor.

Aslında bu susuş, onların cevabı oluyor: İKD yöneticisi bavanlar kendilerinin Türkiye'de olduklarını unutup Moskova'da olduklarını sanıyorlar galiba...

önce köşe yazılarında
gibi Montrö zirve-
MF ilişkilerini birbi-
arıştırmaya özel dik-
stermiş.

rcüman

nkü sayısında Montrö
ne orta sayfalarında
erdi. Gazetenin yazar-
an Güneri Civaoğlu,
aftarı olarak bilinme-
ğmen Montrö zirvesi-
nirel gibi olumsuz kar-
yor.

ergün

e Montrö zirvesine hiç
rmedi. Dünkü sayısın-
bugüne kadar yaptığı
sayfalarını "anarşinin
ndığı" şeklindeki ya-
doldurdu.

n Havadis

AP yanlısı gazete dün-
yısında Montrö zirve-
birinci sayfada tek satır
ermedi. Önceki gün ise
zarı zirveye karşı
suz bir tutum aldı.

lerinde

yapıldı

20 emniyet görevlisinin
erleri değiştirildi.
Bu değişikliğe göre, Di-
arbakır Emniyet Müdürü
uhittin Yükseloğlu Ankara
mniyet Müdürü, Aydın
mniyet Müdürü Kenan Koç
e Bolu Emniyet Müdürü İs-
ail Hakkı Arıkan İstanbul
mniyet Müdür Muavini,
astomonu Emniyet Müdü-
ü Şarik Ertem İstanbul
oplum Zabıtası Müdürü,
erkez Emniyet Müdürle-
inden Bekir Sıtkı Kutluay
zmir Emniyet Müdürü ol
u.
Polis Eğitim Merkezi
üdür Muavini Muhittin
ümer Polis Eğitim Mer-
ezi Müdürlüğüne, Emniyet
enel Müdürlüğü Şube Mü-
ürü Fevzi Karaman, İstan-
ul Boğaz Köprüsü ve
evre Yolları Koruma Mü-
ürü Azmi Köksal ve Em-
iyet Genel Müdürlüğü Şu-
e Müdürü Kemalettin Er-
an Emniyet Genel Müdürlü-
ü Daire Başkanlıklarına,Po-
is Enstitüsü ve Koleji Müdü-
ü Tahir Galip Serhatlı Kay-
eri Emniyet Şube Müdür-
üğüne, Emniyet Genel Mü-
dürlüğü Daire Başkanı Ümit
Esmer Ankara Yusuf Kah-
aman Polis Okulu Müdürlü-
üne, Emniyet Genel Müdür-
üğü Daire Başkanı Polat
Bolatoğlu Uşak Emniyet
Şube Müdürlüğüne, Emniyet
Genel Müdürlüğü Şube Mü-
dürlerinden İsmail Metin,
Fethullah Eraslan, İsmail
Taşkafa ve Turan Genç Em-
niyet Genel Müdürlüğü Da-
re Başkanlığına getirildiler.

MERKEZE ALINANLAR

Yapılan değişikliklere gö-
re, Emniyet Genel Müdür
Muavini Turhan Şenel ve
Zeki Öter, Emniyet Genel
Müdürlüğü Daire Başkanla-
rından İsmet Gatiroğlu, Os-
man Güvenir, Mehmet Ali
Özen ve Hikmet Özsoy,
Emniyet Genel Müdür Mua-
vini Bedrettin Yedidağ Ga-
ziantep Emniyet Müdürü İb-
rahim Kızıltan, Kayseri Em-
niyet Müdürü Celal Pakcan,
Trabzon Emniyet Müdürü
A.Tevfik Özarı, Eskişehir
Emniyet Müdürü Reşat Ak-
kaya,Erzurum Emniyet Mü-
dürü Mustafa Tekeli, Tokat
Emniyet Müdürü Nail Boz-
kurt, Tekirdağ Emniyet
Müdürü Hamdi Ardalı ve
Sakarya Emniyet Müdürü
İbrahim Metiner Merkez
Emniyet Müdürlüklerine
tandılar.

Kara Kuvvetleri Komutanlığına Orgeneral Nurettin Ersin atandı

ANKARA(AA)

Orgeneral Kenan Ev-
ren'in Genelkurmay Baş-
kanlığına atanmasıyla bo-
şalan Kara Kuvvetleri Ko-
mutanlığına, 1. Ordu Ko-
mutanı Orgeneral Nuret-
tin Ersin getirildi.

Orgeneral Nurettin Er-
sin'den boşalan Kara Kuv-
vetleri Komutanlığına da
Yüksek Askeri Şura Üye-
si Orgeneral Necdet Urug
atandı.

Yerleşim merkezleri yapımı durdurulmazsa İSRAİL SAVUNMA BAKANI İSTİFA EDECEK

WASİNGTON-KUDÜS (AA-UPİ)

İsrail Savunma Bakanı Ezer Weizman Amerika'daki resmi temaslarını sürdürüyor. Başbakan Menahem Begin'in önümüzdeki hafta yapacağı Wasington gezisini hazırlayan Weizman, bir basın toplantısı düzenledi. Gazetecilerin sorusu üzerine, işgal altındaki Arap topraklarında yeni Yahudi yerleşim merkezlerinin kurulmasına karşı çıktığını açıklayan bakan, "Eğer bu siyaset devam ederse görevimden istifa ederim" dedi. İsrail'de yayınlanan "Maariv" gazetesinin bildirdiğine göre, Weizman bu görüşünü geçen akşam telefonla yaptığı görüşmede Başbakan Begin'e de bildirdi. Savunma Bakanı, Amerika'ya hareketinden önce, Batı Şeria'nın Nebi Salah kesiminde yapımı tasarlanan yerleşme merkeziyle ilgili çalışmaların durdurulması için silahlı kuvvetlere emir vermişti. Tel-Aviv'de bulunan siyasal gözlemciler Savunma Bakanının son demecinden sonra hükümet çevrelerinde anlaşmazlıkların yoğunlaştığını bildiriyor.

Weizman'ın ABD yetkilileri ile yaptığı görüşmeleri yorumlayan diplomatik çevrelerin, ABD'nin Enver Sedat gibi, Sina'daki 20 yerleşim merkezinin kaldırılmasını desteklediklerini bildiriliyor. Tel-Aviv kaynaklı haberlere göre ise, Başbakan Begin'in ABD gezisi tamamlanıncaya kadar yerleşim merkezlerinde her türlü çalışmalar durdurulacak.

İsrail Parlamentosu Knesset'de yaptığı konuşmada Begin: "ABD yöneticileri eğer bize bir Orta Doğu planını ültimatomla kabul ettirmeğe çalışırlarsa, bunu derhal reddedeceğiz" dedi.

Begin, konuşmasında, İsrail'in Sina'daki yerleşim merkezlerini kaldırmayacağını belirttikten sonra konu ile ilgili görüşlerini şöyle açıkladı: "Mısır, sözkonusu yerleşim bölgeleriyle ilgili önerimizi kabul etmezse o zaman bölgedeki sınırın yeniden çizilmesini isteyeceğiz. Mısır Devlet Başkanı Sedat, İsmailiye göreşmemizden bu yana tumunu çok değiştirdi. Ancak bu değişikliğin meydana gelmesinde suç İsrail'e ait değildir. Ayrıca ABD'de tutumunu çok değiştirdi".

İsrail Başbakanı Menahim Begin'in önümüzdeki hafta Wasington'a yapacağı ziyaret ve Carter'la görüşmesinin, Orta Doğu sorununda anlaşmazlıkları iyice ortaya çıkaracağı tahmin ediliyor.

İSVİÇRE: RUS CASUSU PARLAMENTODA YARGILANDI

Lozan Muhabirimiz Mustafa Gencer Bildiriyor

Rusya hesabına casusluk yaparken yakalanan General Jeanmaire'in davası sona ermesine rağmen, kamuoyunda olayın tepkileri devam ediyor. Temyiz mahkemesinin de onayladığı 18 yıllık hapis cezasından sonra, konu şimdi de İsviçre Parlamentosunda tartışılıyor. Jeanmaire, İsviçre ordusunun sırlarını Rusya'ya vermişti. Parlamento üyelerinden oluşturulan bir komisyon Jeanmaire'in İsviçre savunmasına verdiği zararlar hakkında bir rapor hazırladı. Geçenlerde tartışılan rapor, casusluk olayının bilançosunu çıkarttıktan başka, yeni önlemler öneriyor. Komisyon Başkanı Corbat yaptığı konuşmada, "Bazı süper devletlerin casusluk faaliyetlerine karşı elimizde görevli sadece 200 kişi bulunuyor, üstelik bunların değişik görevleri var. Bürolarımız hergün iç ve dış savunmamızı tehdit eden faaliyetler hakkında yeni bilgiler elde ediyor" dedi. Oturumda söz alan birçok parlamenter İsviçre'nin bağımsızlığını korumak için, yabancı devletlerin casusluk girişimlerine karşı daha güçlü mücadele edilmesinin gerekliliğini açıkladı. Zürih kantonundan bir parlamenter, "Her zaman bize yaklaşmak isteyen Denissenko (General Jeanmaire'le ilişki kuran Rus diplomatı) gibileri olacaktır" diyerek meclisi uyanık olmağa çağırdı.

NİKARAGUA'DA, BAŞKAN SOMOZA'NIN BAŞDANIŞMANI ÖLDÜRÜLDÜ

MANAGUA: 9 MART (AA)

Nikaragua'da, Başkan Somoza'nın BaşDanışmanı General Reynaldo Perez Vega'nın, hükümet aleyhtarı gerillalar tarafından öldürüldüğü bildirilmektedir.

Bu konudaki açıklamayı, gerillalar adına, kimliğini açıklamayan bir sözcü yapmıştır. Sandinist gerillalarının açıklaması ayrıca, yerel radyo istasyonlarına da gönderilmiştir. Hükümüte kaynakları, iddia hakkında konuşmak istemediklerini söylemişlerdir.

Nikaragua'da iç karışıklıklar, Somoza aleyhtarı gazeteci Chamorro'nun bilinmeyen kişilerce öldürülmesinden sonra başlamıştı. Muhalifler, Chammorro'nun Somoza tarafından öldürüldüğünü iddia etmekte ve diktatörlüğün istifasını istemektedirler.

DEĞERLİ GAYRIMENKUL SATIŞI

İstanbul İli, Kadıköy İlçesi, İskele meydanında, Pafta: 43, Ada: 835, Parsel: 101'de, 1225 m² olarak kayıtlı arsa üzerinde kurulu. akaryakıt satış ve servis istasyonu satılacaktır.

İlgililerin, geniş bilgi için İstanbul - Tel: 465050/347'ye başvurmaları ve fiyat tekliflerini, kapalı zarf usulü ile, en geç 27 Mart 1978 tarihine kadar, zarfın sol alt köşesine «KADIKÖY GARAJ» ibaresi yazarak,

SATIŞ
P.K. 291
Şişli/İstanbul

adresine göndermeleri rica olunur.

Ege'nin karşı kıyısındaki dostumuz

Reha Akbay

Türk-Yunan dostluğunun temellerini Atatürk ve Venizelos attı

Emperyalistlerin tehtidi arttığında, iki ülke daima birleşme yolunu seçti

Ege denizinin iki kıyısında iki komşu ülke, Türkiye ve Yunanistan. İki komşu ülkenin iki önderi , Atatürk ve Venizelos. Türkiye-Yunanistan dostluğunun temellerini atan, işte bu iki önderdir.

Kurtuluş savaşıyla bağımsızlığını kazanan genç Türkiye Cumhuriyeti, içinde bulunduğu zorluklarla mücadele ederken, Ege'nin öteki kıyısında kendisine yakın bir dost buldu.

Daha 1922'de kurtuluş ordumuz İzmir'e girerken, Atatürk, Yunanistan'la dostluk fikrini kafasına yerleştirmişti. Atatürk çığnemesi için önüne serilen Yunan bayrağına basmayı şiddetle reddetti. Bayrağın derhal yerden kaldırılmasını istedi.

Türkiye'nin kurtuluş savaşı, özünde Yunanistan'a karşı verilen bir savaş değildi. Bu savaş, Türkiye ile Yunanistan'ı birbirine düşürerek, boyunduruğu altına almaya çalışan emperyalizme karşı verilen bir savaştı. Türkiye halkının zaferi, gerçekte Yunan halkının da bağımsızlık ve demokrasi davasına bir katkı oldu.

Lozan Konferansı

1922-1923 yıllarında yapılan Lozan konferanslarında, Türkiye ile Yunanistan arasında önemli bir anlaşmazlık çıkmadı. İki ülke arasındaki sorunlar, kolaylıkla bir çözüme bağlanabildi.

Lozan'da Türkiye'nin karşısına İtalya, Fransa ve özellikle İngiltere dikildi. İngilizler, İtalyanlar ve Fransızlar, Türkiye topraklarının üzerindeki emperyalist çıkar ve imtiyazlarından kolay kolay vazgeçmek istemiyorlardı.

Lozan'da Türkiye ile Yunanistan arasında çıkan tek anlaşmazlık konusu, tazminat sorunu idi. Ancak bu sorun da karşılıklı anlayış ile çözüldü. Savaşta büyük kayıplara uğrayan Yunanistan, Türkiye'ye savaş tazminatı ödeyecek durumda değildi. Bu yüzden Türkiye, ısrar etmedi. Sınırda bazı düzenlemeler yapıldı ve iki ülke arasındaki sınır kesinleştirildi.

30 Ocak 1923'de Yunanistan'da bulunan Türk azınlıkları ile Türkiye'de bulunan Rumların mübadelesi konusunda bir anlaşma imzalandı. Ancak söz konusu anlaşmanın uygulanması sırasında taraflar arasında bazı uyuşmazlıklar çıktı. Öte yandan 1924 yıllarına doğru Türkiye'nin, İstanbul'daki Ortodoks Kilisesi patriğini sınır dışı etmesi, iki ülke arasında çözülmesi gereken ikinci bir sorun doğurdu. Kısa bir süre sonra ise bu sorun, iki ülke arasında barışçı bir yoldan çözüldü.

Türkiye' nin Yunanistan' daki ilk elçisi Cevat Bey

Bundan sonra Türkiye ile Yunanistan arasında diplomatik ilişki kuruldu ve ilk Türkiye Elçisi Cevat Bey 1925 yılında Atina'ya gönderildi.

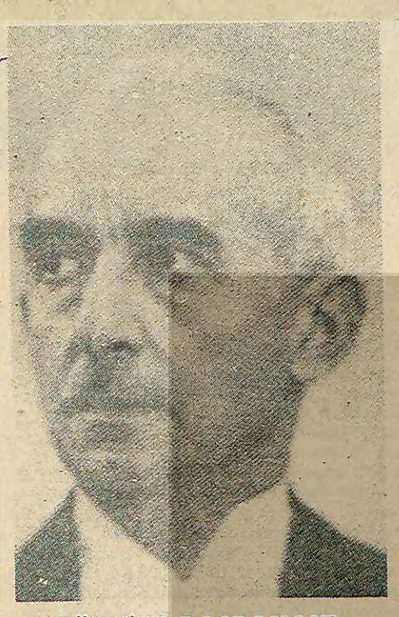

TÜRKİYE BAŞBAKANI İSMET İNÖNÜ

"Venizelos' dan aldığım dostane mektup güvenimi daha çok güçlendirdi.

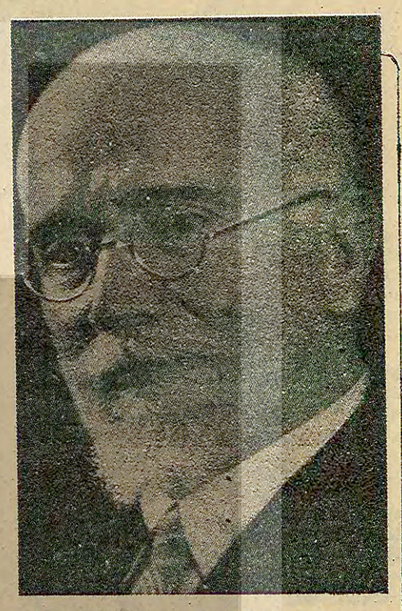

YUNANİSTAN BAŞBAKANI VENİZELOS:

"Türkiye barışsever bir devlettir. Yunanistan'a saldırmaz"

Patrik sorununun çözümü ve iki ülke arasında karşılıklı elçi teatisi üzerine 1 Aralık 1926'da Atina'da yeni bir anlaşma imzalandı. Bu anlaşma ile daha önceki mübadele anlaşmasından doğan sorunlar, siyasi bir çözüm yoluna bağlandı. Bununla birlikte 1930 yılına kadar geçen süre içinde Türkiye-Yunanistan ilişkileri donukluğunu muhafaza etti. Bunun nedeni, 1926 Anlaşmasının mübadeleden doğan bütün hukuki sorunları çözememiş olması idi.

Şu gerçeğe dikkati çekmek gerekir ki, 1923-1930 döneminde iki ülke arasında önemli bir siyasi anlaşmazlık bulunmuyordu. Uyuşmazlık, daha çok mübadele anlaşmalarının uygulanması sırasında doğan hukuki sorunlara dayanıyordu. Bunu Başbakan İsmet İnönü 13 Eylül 1928'de Malatya'da yaptığı bir konuşmada şöyle ifade etmişti:

"Yunanistan'la ilişkilerimize değineceğim. Öncelikle söylemeliyim ki, iki ülke arasında sürekli düğüm olacak esaslı ve siyasi nitelikte bir konu yoktur. Askıda kalan sorunlar, geçen anlaşmalarla göz önünde tutulan ve daha çok kişilerin yararları ile ilgili hukuki sorunlardır...

"Bay Venizelos'un son zamanlarda çeşitli konuşmalarından, kendisinin ciddi bir arzu ile askıda kalan meseleleri çözmek istediği izlenimini ediniyoruz. Ankara'dan hemen buraya hareket etmek üzereyken aldığım bir dostane mektubunda da güvenim daha çok güçlenmiştir. Bu arzular, bizde de içten bir yankı bulacaktır." (Olaylarla Türk Dış Politikası, s.71)

1929 yılına doğru iki ülke arasındaki ilişkiler, tekrar gerginleşmeye yüz tuttu. Ancak iki ülke de, söz konusu hukuki sorunların barışçı yollardan çözülmesinde kararlıydı. Her iki taraf ta, karşılıklı anlayış gösterdi. Yunanistan Başbakanı Venizelos 10 Şubat 1930'da Yunanistan Ulusal Meclisi'nde yaptığı konuşmada, Yunanistan'ın anlaşmalara sadık kalacağını, Türkiye'nin barışsever bir devlet olduğunu ve Yunanistan'a karşı saldırı girişiminde bulunacağına inanmadığını belirtti. Venizelos'un barışçı girişimi Türkiye'de büyük bir memnunlukla karşılandı. Bir konuşmanın hemen ertesinde iki ülke arasında görüşmelere başlandı. 10 Haziran 1930'da da sürüncemede kalan mübadele sorununu çözmek üzere bir anlaşma imzalandı. Ankara'da imzalanan bu anlaşma; mübadele konusunda çıkan uyuşmazlıkları çözdü ve iki komşu ülke arasında sıkı bir dostluk dönemini başlattı. 10 Haziran anlaşması, her iki ülkenin de meclisinde büyük bir çoğunlukla onaylandı.

Sanatıyla Yunan halkının İtalya faşizmine karşı mücadelesini destekleyen Türk karikatüristi Ramiz, bu karikatüründe de Yunanistan Devlet Başkanı Metaksas ile bir İtalyan faşisti arasındaki konuşmayı canlandırıyor.

Metaksas — Sinyor bos vere kollarını şıvama. Bizim eldiven senin eline geçmez...

Venizelos Türkiye'de

Bu tarihten sonra Türkiye ile Yunanistan arasındaki ikili ilişkiler hızla gelişti. Yunanistan Başbakanı Venizelos, Türkiye'ye geldi ve Türkiye halkı tarafından sıcak bir şekilde karşılandı. 27-31 Ekim 1930 tarihlerinde gerçekleşen ziyaret sırasında Venizelos, Ankara ve İstanbul'da Türk yetkilileri ile çeşitli görüşmeler yaptı. Görüşmelerin sonunda Ankara'da, üç önemli belge imzalandı. Bu belgeler,

1) Dostluk, tarafsızlık, uzlaşma ve hakem anlaşması.

2) Ege'de deniz kuvvetlerinin karşılıklı sınırlandırılması protokolü.

3) İkamet,, Ticaret ve Seyrisefain sözleşmesidir.

Bu anlaşmalarının iki ülke açısından da önemi büyüktür. İki ülke, köklü tedbirler alarak aralarındaki dostluğu sağlam bir temele oturtmak istemişlerdir. Bu amaçla Deniz Kuvvetlerinin karşılıklı olarak sınırlandırılması yoluna kadar gitmişlerdir.

Bugün ise bir takım sözde "ulusal politikacılar" Yunanistan'a karşı fetih emelleri ile yanıp tutuşmaktadır. 12 Mart güçlerinin, Demirel-Türkeşlerin düşmanlık politikası ile Atatürk'ün politikası birbirine taban tabana zıttır. Demirel-Türkeşler, Yunanistan'a karşı savaş naraları atarken Atatürk, bu komşu ülke ile dostluk yolunu tutmuştur.

Atatürk 1 Kasım 1930'da Büyük Millet Meclisi'nde yaptığı konuşmada şöyle demişti: "Komşumuz ve dostumuz Yunanistan Başbakanının ve Dışişleri Bakanının Ankara'yı resmen ziyaretlerini özel bir memnuniyetle belirtirim. Türkiye ile Yunanistan'ın yüksek menfaatleri, birbirine zıt olmaktan tamamen çıkmıştır. Bu iki ülkenin samimi bir dostlukla kendileri için kuvvet ve güvenlik görmelerinde isabet vardır. İki Cumhuriyet arasında açılan yeni dönemin yeni ilkelerini saptayan belgeler, yüksek onayınıza sunulmuştur." (Olaylarla Türk Dış Politikası)

1931 yılının Ekim ayında Türkiye Başbakanı İsmet İnönü ile Dışişleri Bakanı Tevfik Rüştü Aras, Yunanistan Başbakanının ziyaretini iade ettiler. Bu ziyaret, iki ülke arasındaki dostluk ilişkilerinin gelişmesinde yeni bir adım oldu.

Türkiye ile Yunanistan arasındaki bu olumlu ilişkiler, uluslararası toplantılara da yansıyordu. Nitekim Milletler Cemiyeti Genel Kurulunun 6 Temmuz 1932'deki toplantısında Türkiye'yi teşkilâta katılmaya davet eden çağrının altında İspanya'nın yanında Yunanistan'ın da imzası bulunuyordu.

"Samimi anlaşma belgesi"

Bundan sonra da Türkiye ile Yunanistan arasındaki ilişkiler gelişmeye devam etti. Yunanistan Başbakanı Çaldiris, 1933'de Ankara'yı ziyaret etti. 14 Eylül'de iki ülke, bir "Samimi Anlaşma Misakı (belgesi)" imzaladılar. Bu anlaşmanın birinci maddesi şöyledir: "Türkiye ile Yunanistan, ortak sınırlarının saldırıya karşı dokunulmazlığını karşılıklı olarak garanti ederler."

Üçüncü maddeye göre ise, taraflar uluslararası meselelerde birbirlerine danışacaklardır.

Dördüncü madde de, "Tarafların uluslararası konferanslarda birbirlerinin çıkarlarını korumalarını ve bu konferanslarda özel çıkarı bulunanın temsilini sağlamaya çalışmalarını" öngörmekte idi.

Türkiye ve Yunanistan bu anlaşmaya sadık kalarak uluslararası alanda birbirlerini desteklediler. Bunun en çarpıcı örneği, Montrö görüşmeleri idi. Türkiye, boğazlar üzerindeki egemenlik haklarını kısıtlayan "Boğazlar sözleşmesini" değiştirmek istediği zaman Yunanistan, Türkiye'yi canla başla destek olmuştu.

Görüldüğü gibi, Türkiye ile Yunanistan birbirinin "milli" düşmanı değildir. Türk ve Yunan faşistleri ve günümüzde revizyonistler, emperyalistlerin "böl ve yönet" politikalarının aletleridir.

Dizimizin yarınki bölümünde Türkiye ile Yunanistan arasındaki dostluk ilişkilerini incelemeye devam edeceğiz.

TÜRKİYE EKONOMİSİ 1977

"Sabah saatin 6'sı. Kadınlar biraz ucuza et alabilmek için Et ve Balık Kurumunda sırada bekliyor . . ."

Geçtiğimiz 1977 yılında Türkiye'nin ekonomik hayatında neler oldu? 1977 yılı Türkiye ekonomisinin temel direği olan Türkiye'nin emekçi halkına ne getirdi? Ferahlık mı, zorluk mu? 1977 yılında, Türkiye ekonomisinin üretilen değerlerden, bütün bu değerlerin yaratıcısı 40 milyon Türkiye halkının payına ne ne düştü?

- Yokluk ve sıkıntı. Gittikçe daha da zorlaşan hayat şartları.

Ekonomi emekçilerin omuzları üzerinde duruyor

1977 yılı, Türkiye'nin emekçi halkına bu kötü şartları getirdi. Çünkü, bir süreden beri Türkiye'nin bağrına çöreklenen ekonomik buhran 1977 yılında da, Türkiye ekonomisini, dişlerinin bütün keskinliğiyle kemirip durdu. Buhran şiddetlendikçe de, Türkiye halkının hayat şartları daha zorlaştı. Ekonomik buhranın olanca ağırlığı, emekçilerin geniş omuzları üzerinde taşındı. Temel maddelerin, özellikle yiyecek, konut, giyecek maddelerinin fiyatları, her geçen gün birbirinin üzerine binerek yükseldi.

Halkın her gün kullanmak zorunda kaldığı malların fiyatlarındaki artış oranı, 1976 yılında yüzde 18 dolayındaydı. Bu oran, 1977'de yüzde 42'ye çıktı. Yani, günlük ihtiyaç malları bir yıl içinde yaklaşık olarak yarıyarıya pahalandı. Havat pahalılığında, Türkiye, 24 Avrupa ülkesi arasında birinci sıraya yerleşti. Fiyatlar, Türkiye'de, Avrupa ülkelerindeki fiyat artışlarından 4 misli daha fazla arttı. Halkın belini büken, amansız fiyat artışlarına rağmen yine de günlük ihtiyaç maddeleri normal piyasadan yok oldu Büyük tüccarların, büyük depolarından karaborsa fiyatlarla halkın eline ulaşabildi. Yüzde 42 olan fiyat artışları oranına, yüzde 30 karaborsa fiyat artışları oranı eklendi. Emekçi halk, ihtiyaç maddelerini ancak yüzde 72 oranında daha pahalı olarak temin edebildi.

Fiyat artışları tam anlamıyla halkın ocağına incir dikti. Ocak üstünde kaynayan tencerelerin içindeki et miktarı her geçen gün daha da azaldı. Et fiyatları yüzde 80, kiralar yüzde 100, giyecek maddelerinin fiyatları yüzde 52 pahalandı. Emekçi halk, 1977 yılında günlerini tüpgaz bavilerinin ,Et ve Balık Kurumlarının, Belediye Tanzim Satış Mağazalarının önünde uzayıp giden kuyruklarda geçirdi. Gaz, kömür, et, pirinç kuyrukları günler geçtikçe daha da uzadı. Tek gözlü gecekondu odalarının bile aylık kiraları 1000 liraya fırladı. Emekçilerin, ellerine geçen gelirlerle barınmak, yemek yemek, giyinmek ihtiyaçlarının hepsini birden karşılayabilmesi imkansız hale geldi.

Milli Gelirin tamamını üretenler Milli Gelirden yalnızca yüzde 30 oranında bir pay alabildiler. Üretim faaliyetine doğrudan katılmayan küçük bir kesim ise, halkın emeğiyle yarattığı Milli Gelirin yüzde 70'ini gelirlerine ilave etti. Üretimde, ekimde, biçimde ortalıkta gözükmeyenler üretilen gelirin büyük bir kısmına ortak oldu. 1977 yılında, brüt 1800 lira asgari ücret alan işçiler, 12 katsayı üzerinden maaş alan memurlar, devletin vergi yoluyla edindiği gelirlerin yüzde 66'sını sagladılar. Emekçilerden, emekçilerin daha kötü şartlarda yaşamaya itilmesi pahasına kesilen vergiler, teşvik tedbirleri oldu, kredi oldu ve iktisadi devlet işletmelerinin işbirlikçi sanayicilerin sermaye açığını kapatmak üzere dağıtıldı. Piyasaya sürülen bu paralar sermaye açığını kapayamadığı için karşılıksız ilave paralar basıldı. Para basmak için Almanya'ya yeni para basma makineleri ısmarlandı. Ancak döviz olmadığı için bu makineler ithal edilemedi Darphaneden çıkan karşılıksız paralar mürekkebi kurumadan işbirlikçi büyük tüccar ve sanayicinin emrine tahsis edildi. Bu sayede imalat sanayiinin 1976'ya göre yüzde 2,8 oranında büyümesi sağlandı. Ama, emekçilerin, dar gelirli halkın, bu yüzden artan enflasyonun altında ezilmesi pahasına.

Türkiye ekonomisi halkın ihtiyaçlarına cevap vermiyor

1977 yılı Türkiye halkına zorluk getirdi. Neden böyle oldu? Geniş emekçi yığınların omuzları üstünde havat bulan Türkiye ekonomisinin bütün yükleri, zorlukları, buhranları emekçilerin omuzlarını çökertti. Çünkü, Türkiye ekonomisi, Türkiye halkının ihtiyaçlarını karşılayan bir ekonomi değildir. Türkiye ekonomisi, süper devletlerin baskı, sömürü ve denetimi altındadır. Türkiye halkının değil, emperyalist devletlerin ihtiyaçlarını karşılamak üzere örgütlenmiştir. Türkiye ekonomisini ambargoları altına alan emperyalist süper devletler, "Uluslarası iş bölümü" adı altında Türkiye'nin zengin doğal kaynaklarını ve tarım ürünlerini kendi ülkelerine taşamıkta, buna karşılık gelişmiş kapitalist yapıları içinde ürettikleri sanayi ürünlerini Türkiye'ye vermektedirler. Doğrudan yatırımlar yaparak, ekonomiyi büyük miktarlarda borçlandırırak Türkiye'yi ve ekonomisini kontrol altında tutmaktadırlar. Onların Türkiye'nin zengin doğal kaynaklarına, tarım ürünlerine hitiyaçı var. Bu yüzden Türkiye'nin, emperyalist ekonomilerin "hammadde ve yiyecek deposu" olarak kalmasını istiyorlar. Toprak ağaları ve tefecilerle işbirliği yaparak, Türkiye ekonomisinin bağımsız sanayileşmesini engelliyorlar.

Süper devletlerin hegemonya kurmak için mücadele ettikleri bir pazar olan Türkiye ekonomisi, bu haliyle ancak ve ancak emperyalistlerin ve varlıkları ve gelişmeleri emperyalizme bağlı işbirlikçi hakim sınıfların ihtiyaçlarına cevap verebilir. Bu şartlar altındaki Türkiye ekonomisinin, emekçi halkın ihtiyaçlarını karşılaması imkansızdır. Emekçi halkın karşılık veremeyen bir ekonominin gelişmesi, büyümesi, halka ferahlık getirmesi beklenemez.

Emperyalizmin Türkiye ekonomisi üzerindeki baskı, sömürü ve denetimi sürdüğü sürece Türkiye emperyalizmin "hammadde ve yiyecek deposu" olmaya devam edecektir. Türkiye ekonomisine emperyalist ilişkilerin yön vermesi devam ettiği sürece, Türkiye halkının emeğiyle üretilen hammaddeler, tarım ürünleri Türkiye halkının eline her geçen gün daha pahalıya geçerken, emperyalizmin depolarına her geçen gün daha da ucuza taşınmaya devam edecektir.

Türkiye halkına ferahlık Türkiye ekonomisinin bağımsız sanayileşmesi ancak ve ancak, eşit olmayan emperyalist ilişkilerin tasfiye edilmesiyle gerçekleşecek, ancak o zaman Türkiye emekçi halkına ferahlık gelecektir.

İKİNCİ YAZI TÜRKİYE EKONOMİSİNİN ÜZERİNDEKİ EMPERYALİST ÇARK NASIL İŞLİYOR? TÜRKİYE EKONOMİSİ BU ÇARKTAN NASIL ETKİLENİYOR?

"1977'de yakacak bulmak neredeyse imkansız hale geldi"

"özellikle gecekondu semtlerinde su bulmak bile bir mesele . . ."

Ekonominin içinden

Karanlıkları aydınlatmak için...

Halk Devrimci günlük gazetesini yarattı. AYDINLIK'ı yaratan nasırlı ve hünerli eller, aynı zamanda Türkiye ekonomisinde üretilen bütün değerlerin de yaratıcısı.

AYDINLIK, bütün gücüyle karanlıkların üstüne yürüyecek, 40 milyon Türkiye halkının gövdesine vurulmuş ve vurulmak istenen emperyalist boyundurukları kırmak için mücadele edecek.

AYDINLIK'ın ve Türkiye ekonomisinin yaratıcıları aynı: Türkye halkı. AYDINLIK, Türkiye halkının gözüyle bakacak, kulağıyla duyacak, sesiyle söyleyecek. Artık, AYDINLIK var. Artık Türkiye'de, Türkiye halkının dağları inleten devrimci gür sesi, Aydınlık var. Türkiye halkı, güçlü elleriyle kendi özünden yarattığı AYDINLIK gazetesiyle, karanlıkların üstüne daha cesur, daha güçlü, tek bir yürek, tek bir yumruk olarak yürüyecek.

AYDINLIK'ın gerçek yazarları, 40 milyonluk Türkiye halkı. Onlar değil mi üreten? Eken, biçen onlar değil mi? Onlar değil mi, alınlarından dökülen terle, ellerinden süzülen hünerle ekonomiyi vareden. Yine onlar değil mi, binbir zorluk içinde geçinmeye çalışan, ateşten çemberlerden geçip, demirden dağları delmek zorunda kalan, onlar değil mi? Ekmeği, buğdayı, çatalı, bıçağı, sobayı, kömürü, makineyi üreten onlar değil mi? Onlar değil mi yine 750 gram kıymaya bir günlük emeğini satmak zorunda kalan, emperyalistlerin göz koyduğu, onların ucuz emeği değil mi? Onlar degıı mı, tohumu buğdaya dönüştüren? Yine onlar değil mi, toprak ağalarına azaplık eden, tefecilere her geçen yıl bir parça daha toprak kaptıran? Çukurova'da, Söke ovasında, Maraş ovasında onlar değil mi boğaz tokluğuna işçilik yapan? Emperyalistlerin talan ettikleri, onların ucuz emeklerinin ürünleri değil mi?

Öyleyse, AYDINLIK ekonomi sayfasının gerçek yazarları, 40 milyonluk Türkiye halkı. Aydınlık, 40 milyonun yüreği, bileği. Savunacağımız, Türkiye halkının, Türkiye ekonomisinin menfaatleri. Mücadele edeceğimiz, Türkiye ekonomisinin ve Türkiye halkının üstüne çöreklenen zehirli yılanlar, Amerikan emperyalizmi ve Rus sosyal-emperyalizmi. Türkiye halkının emeğini gaspedip emperyalistlere peşkeş çekenler düşmanımız. Türkiye halkının menfaatlerini savunanlar dostumuz.

Ekonomi sayfasının yazarları, 40 milyon Türkiye halkı, aydınlık günlere ulaşmak için, karanlıkların üstüne üstüne...

EKONOMİK HABERLER

Sovyet ekonomik heyeti 15 Mart'ta Türkiye'de

Ruslar bir miktar petrol karşılığında volfram madenlerimizi istiyor.

15 Martta Sovyetlerle başlayacak olan görüşmeler sonunda Ondokuzuncu Türk-Sovyet Ticaret Protokolü imzalanacak.

Görüşmelerin esasını ticaret hacminin 170 milyon dolardan 300 milyon dolara yükseltilmesi ve petroıe karşılık volfram madeni verilmesi teşkil ediyor.

Geçtiğimiz yıl Türk-Sovyet ticaret hacmi 85 milyon dolar ithalat, 85 milyon dolar ihracat olmak üzere 170 milyon dolardı. Hükümet bu sene bu miktarın 150 milyon dolar ithalat, 150 milyon dolar ihracat olmak üzere 300 milyon dolara çıkartılmasını istiyor. Ayrıca Türkiye'de sıkıntısı çekilen ve geçen yıl Rusya'dan telep edilen petrolün ithal edilebilmesi için bu yıl yeniden talepte bulunulacak.

Geçen yıl aynı telebi kabul etmeyen Rusya'ya hükümet bu yıl petrol karşılığında stratejik önemi olan volfram madenimizin ihraç edilmesini öneriyor.

Şimdi Sovyetler Birliği, Türkiye'nin petrol sıkıntısını istismar ederek volfram madenlerine göz dikmiştir. Çeşitli oyunlarla bu stratejik madenimizi ele geçirmek istemektedir.

Sovyetler Fas'ın doğal kaynaklarına el attı

İmzalanan anlaşmaya göre Fas Sovyetler Birliği'ne 30 yıl süreyle fosfat ve suni gübre verecek.

Sovyetler Birliği Üçüncü Dünya ülkesi olan Fas'la milyarlarca rolarlık bir yatırım ve ticaret anlaşması imzaladı. Anlaşmaya göre Fas Sovyetlere petrol ve bazı sanayi ürüneli karşılığında, otuz yıl sureyle fosfat ve suni gübre veriyor. İkinci bir sözleşme ile de Sovyetler Fas'ın geniş fosfat yataklarını işletme imtiyazını eline geçirdi.

Kur farklarının üç ay ödenmesinin istenmesi sanayiciler tarafından tepkiyle karşılandı

Son devalüasyından doğan ve üç ay içinde ödenmesi istenen kur farkları sanayicilerin tepkisini çekti.

Devalüasyondan önce Merkez Bankasına ithalat karşılığı olarak yatırılan 50 milyar TL'sı 2,5 milyar dolara karşı gelmekteydi. Yapılan devalüasyon sonucunda dolar karşılığı olarak Türk parasının değeri düştüğünden 2,5 milyar dolarlık ithalat yapabilmek için 50 milyar TL'sı yerine 62,5 milyar TL'sı gerekmektedir.

Hükümet aradaki 12,5 milyar TL'lık farkı ithalatçılardan üç ay içinde ödemesini istemektedir. Buna karşılık ithalatçılar bu farkın kendileri yerine devlet kasasından karşılanmasını istiyorlar.

Türkiye dövizi nereden bulup nereye harcıyor

Türkiye ekonomisinin temel sorunlarından biri ithalat yapabilmek, borç taksitlerini ve faiz ödemelerini karşılamak için döviz bulmaktır. 1977 yılı sonunda Türkiye 5 milyar 800 milyon dolarlık ithalat yapabilmiş, 2,5 milyar dolarlık ithalat ise döviz bulunamadığından yapılamamıştır.

Yapılan ithalatın ve diğer harcama kalemlerinin, döviz kaynağı olarak görünen ve yabancı ülkelerde çalışan işçilerimizin gelirleri, tüm döviz ihtiyacının ancak yarısını karşılayabilmektedir. Diğer yarısı ise krediler vasıtasıyla karşılanmaktadır. Bunlardan kredili ithalat 1 milyar 735 milyon dolar, 1977 yılında gelen DÇM kredileri 275 milyon dolar. proje ve program kredileri 557 milyon dolardır.

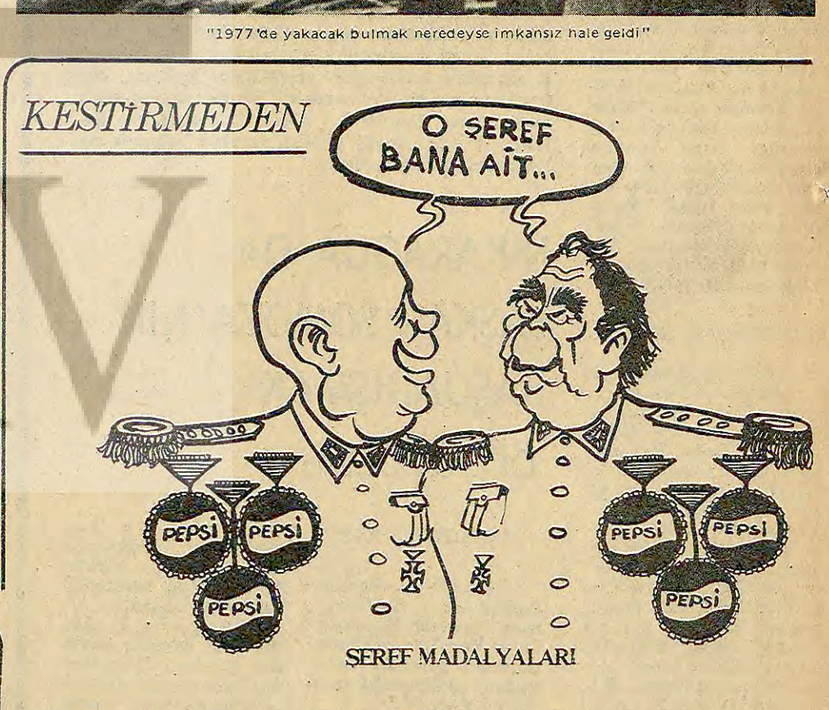

RADYO

TRT 1

05.05 Günaydın
07.02 Köye Haberler
07.30 HABERLER
07.40 Bölgesel Yayın
09.02 Çocuk Saati
10.01 Arkası Yarın (Devlet Kuşu-6/Son)
10.21 Oyun Havaları
10.30 Hafta Sonu
13.00 HABERLER
13.15 Oyun Havaları
15.01 Şarkılar
15.20 Türkçe Hafıf Müzik
16.00 Bölge Haberleri
16.20 Halk Müziği Sanatçılarımız
16.40 Tangolar
17.02 Dilek Kutusu
19.00 HABERLER
19.30 Bölgesel Yayın
20.15 Konuşa Konuşa
20.35 Şarkılar (Engin İçoz)
21.02 Türkçe Hafıf Müzik
21.17 Şarkılar (Emel Sayın)
21.30 Dinleyici İstekleri
22.02 Şarkılar Geçidi
22.30 Klasik Batı Müziği
23.00 HABERLER
23.10 Cumartesiden Pazara
01.00 Gece Yarısı

TRT 2

08.00 Gün Başlıyor
09.00 Türküler Geçidi
09.20 Şarkılar (A. Büyükataman)
09.40 Sularımızdaki Servet
10.10 Çeşitli Sololar
10.30 Yazılarda Şiirlerde Yaşama Sevinci
11.00 Taş Plakiarda
11.20 Türküler (Bedia Akartürk)
11.35 Siyasal Hayat, Siyasal Güçler
11.55 Türkçe Hafıf Müzik
12.10 Türk Edebiyatında Hiciv ve Mizah
12.30 Kadınlar Topluluğu
13.15 Hafıf Müzik
13.30 Halk Ozanları Bölge Sanatçıları
14.00 Öğretmenler Odası
14.20 Şarkılar (N. Hikat Çulha)
14.40 Çevre Sorunları
15.30 Trafik
15.50 Folklorumuzdan
16.20 Arkası Yarın (Garip Yabancı - Son)
17.00 Şarkılar
17.30 Yurttan Sesler
18.00 Bestenin Sesi
18.45 Türküler (Ömer San)
19.45 Beraber Şarkılar
20.15 Çok Sesli Koro
20.30 Haftanın Ülkesi
21.00 Caz Severler İçin
21.30 Erkekler Fasılı
22.00 Türküler, Oyun Havaları
22.30 Gece Konseri (Beethoven)
23.00 Türküler (K. Keskin)
23.15 Şarkılar (N. Demirçay)
23.35 Türk Hafıf Müziği

TRT 3

07.02 Salon Orkestraları
08.00 Sabah İçin (Strauss, Çaykovski, Lehar, Saint-Saene...)
09.00 Sabah Konseri (Donizetti, Nardini)
10.00 Türküler, Oyun Havaları
10.30 Müzik Stüdyosundan
11.15 Öğleye Doğru (Bach, Baccherini, Berlioz, Çaykovski)
12.15 Türküler Geçidi
12.45 Tatlı Müziği
13.15 Türk Musikisi Sözlüğü
14.30 Türk Bestecileri
15.00 Türk Halk Müziği
15.30 Küçük Konser (Bach, Scarlatti)
16.00 Saz Eserleri
16.30 Barok Müzik (Tartini)
17.00 Türk Halk Müziği
17.30 Gençlerle Birlikte
18.30 Türk Bestecileri
19.00 Cumartesi Konseri (Gluck, R.Korsakof, Çaykovski, Strauss)
20.00 Müzik Sözlüğü
20.30 Müzik Festivallerinden
21.30 Senfonik Müzik (Brahms, Dvorak)
22.30 Klasik Türk Müziği Korosu
23.00 Gecenin Konseri (Offenbach, Glazunov)
24.00 Gece ve Müzik

TELEVİZYON

18.00 BİR KÖPEĞİN SERÜVENLERİ

Dizi filmin "Yanlış Alarm" adlı bölümü yayınlanacak. Bu bölümde Robbie ve Jeff sık sık yanlış alarm vererek itfaiyecileri uğraştırırlar. Bir seferinde yanlış alarm verdikten sonra saklandıkları ahırda yangın çıkar. Joe yardıma koşar.

18.30 OYUN

Bir çocuk programı.

19.00 SPENCER'İN PİLOTLARI

TV'nin yeni dizi programı "Gösteri" adını taşıyan ilk bölümde gösteri pilotu olarak çalışan Philo ile eski arkadaşı Cass'in ilişkilerini izleyeceğiz.

20.00 HABERLER

20.45 BEŞ DAKİKA

program dizisinin "Niçin Evleniyorlar" adlı bölümü yayınlanacak. Bu bölümde gençlerin evlenmeme nedenleri mektuplarından örnekler verilerek anlatılacak. İzleyeceğimiz skeçte Serpil İnanç, Jale Aylanç, Şener Kökkaya, Savaş Yurttaş, Nalan Akkoç oynuyorlar. Yapım: Yavuz Tarakçıoğlu. Yönetim: Ayhan Karapars.

20.50 CUMARTESİ GECESİ

Katılan sanatçılar: Ali Rıza Gündoğdu, Ayla Dikmen, İskender Doğan, Aylin Urgal. Aziz Üstel'in yazdığı parodilerde rol alan sanatçılar: Perran Kutman, Toto Karaca Füsun Erbulak, Pekcan Koşar, Nurdan Zobu. Yapım-yönetim: Özkan Yeğen.

21.50 TV'DE SİNEMA (Büyük İsyan)

Yönetmenliğini Alberto Lattuada'nın yaptığı "Büyük İsyan" (La Tempesta) 1958'de çevrilmiş bir Puşkin uyarlamasıdır. Rusya'da köylülerin Pugaçev'in önderliğinde soylulara karşı ayaklanmasını fon olarak alır, bir aşk hikayesi anlatır.

23.30 GÜNE BAKIŞ

Her şey Kruşçev'in Pepsi Kola'yı tatmasıyla başladı

Stalin'in ölümünden sonra, eski zorba Çarların sülbünden olma birinciYeni Çar Kruşçev Rus halkının kanlarıyla kurduğu Sovyet İktidarını bir darbeyle gasbetti.

Çarların hikmetinden sual olunmaz diyerek, Kruşçev, kendini bütün Rusya'nın tek efendisi ilan etti, Lenin'in, Stalin'in Sosyalist Sovyetler Birliği'ni, tekelci devlet kapitalizmi haline getirme başarısını gösterdiği için kendi kendine gazoz kapağından şeref madalyaları taktı. Kruşçev, iktidarının son dönemlerinde kendi kendine takacak gazoz kapağı bulamaz oldu. Rusya'daki bütün gazoz kapaklarını elbiselerinin her tarafına iliştirmiş olmasına rağmen, takacak yeni gazoz kapağı bulamadığı için hırsından çatlayacak hale geldi. Ekonomi uzmanlarını etrafına toplayıp "—Ey uzmanlarım Ben sizi bugünler için yetiştirdim. Rusya'da elbiselerime madalya yapacağım gazoz kapağı kalmadı. Ne yapın, edin bana gazoz kapağı bulun. Ben bir Yeni Çarım, gazoz kapağı bulamazsanız çıranızı yakarım."

Uzmanlar, düşündüler, taşındılar. Rusya'da bir sanayi sergisi açmaya karar verdiler, Sergi açıldı. Sergiye Pepsi - Kola firması da katıldı. Birinci Yeni Çar Kruşçev sergiye geldi. Pepsi - Kola'yı tattı. Tebaa'sına döndü. "—Pek güzel, pek leziz" dedi. Uzmanlarını çağırdı. "— Uzmanlarım , ferman buyurdum, bundan böyle Rusya'ya tam 5 tane Pepsi - Kola fabrikası kurula" dedi.

Rusya'daki Pepsi - Kolalar kapaksız satılıyor. Çünkü bütün Pepsi - Kola kapakları birinci Yeni Çar Kruşçev'le, ikinci Yeni Çar Brejnev'in elbiselerinin üzerinde madalya niyetine duruyor. Yeni Çarlara da ancak Pepsi - Kola kapaklarından şeref madalyaları yakışır doğrusu....

GÜREŞ

Erzincan ve Mersin'de yapılan Güreş Birincilikleri heyecanlı geçti

4-5 Mart tarihleri arasında Erzincan'da yapılan Doğu Güreş Grup Birinciliği Müsabakaları heyecanlı geçmiş ve güreşseverler tarafından da ilgi ile izlenmiştir.

Grup birinciliğine Erzincan, Erzurum, Sivas ve Elazığ bölgelerinden gelen güreşçiler katılmışlardır.

Güreşçiler Türkiye Şampiyonasına katılma hakkını elde edebilmek için bütün güçleriyle mücadele etmiş ve seyircilere de ata sporumuz olan güreş ziyafeti çekmişlerdir.

48 kiloda:
Şerafettin Petekli (Erzincan)

52 kiloda:
Nedim Durdu

57 kiloda:
Ergür Sel (Erzincan)

62 kiloda:
Mustafa Sarıyıldız

68 kiloda:
Mustafa Tosun (Erzincan)

74 kiloda:
İdris Ertemiz (Sivas)

82 kiloda:
Mehmet Tekin (Sivas)

90 kiloda:
Halil Yağmur (Sivas)

Ağırda:
Alpaslan Öztürk (Erzincan) birinci olmuştur.

Takım tasnifinde ise Erzincan Bölgesi birinciliği kazanmıştır.

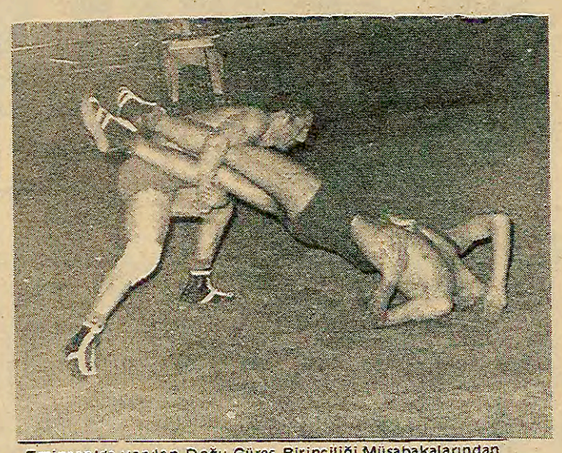

Erzincan'da yapılan Doğu Güreş Birinciliği Müsabakalarından bir görünüş.

Güney-güneydoğu illeri Greko-Romen Güreş Gurup Birincilikleri

MERSİN (ÖZEL)

Güney-Güneydoğu illeri Greko Romen Güreş Grup Birincilikleri, Mersin'de, Edip Buran Kapalı Spor Salonunda yapıldı. Müsabakalara ancak 90 güreşçi katıldı. Müsabakalar sonunda Konya ve Hatay bölgesi güreşçileri birincilikleri kazandılar. Mersin bölgesi güreşçileri ise müsabakalarda başarısızdılar

Grup karşılaşmalarında birinci ve ikinci olan güreşçiler 31 Mart-2 Nisan tarihlerinde Ankara'da yapılacak olan seçmelere katılma hakkını elde ettiler.

Kilolarında birinci olan güreşçiler şunlar:

48 kilo: Ahmet Ziya Ulu (Konya)
52 kilo: Nurullah Öğreten (Hatay)
57 kilo: Cevat Dumlu (Hatay)
62 kilo: Emin Kös (Hatay)
68 kilo: Hüseyin Yavuz (Konya)
74 kilo: Şeref Yüksel (K. Maraş)
82 kilo: Mehmet Soğancı (Hatay)
90 kilo: Cemal Bakır (Hatay)
100 kilo: Mustafa Yıldırım (Konya)
Ağır: Hüsamettin Canbilen (Konya)

Atletizm Federasyonu Başkanının, Salman'la ilgili sözleri tepki yarattı

Atletizm Federasyonu Başkanı Nuri Turan'ın Balkan Şampiyonu Sadık Salman ile ilgili olarak basında yer alan demeci, bütün yurtta olduğu gibi Spor Teşkilatında da tepkilere yol açmıştır. Konu ile ilgili olarak bir demeç veren Beden Terbiyesi Genel Müdür Yardımcısı Fikret Ünlü "Turan'ın açıklamasını üzüntü ile karşıladık. Bir Federasyon Başkanı bu ülkenin bayrağını taşımış bir sporcuya karşı saygılı olmak zorundadır" demiştir.

Ünlü sözlerine şunları eklemiştir. "Bir Federasyon Başkanı en azından sporcuya saygılı olmak zorundadır. Başarılı bir sporcuyu kamuoyu önünde küçük düşürmek yanlış bir tutumdur. Zor koşullar altında mücadele eden amatör sporculara karşı kırıcı olmamak gerekir"

Adana Liselerarası Futbol Şampiyonası sona erdi

ADANA(Özel)

Adana Liselerarası Futbol Birinciliğinin son maçı Perşembe günü Adana Yapı Meslek Lisesi ile Adana Endüstri Meslek Lisesi Futbol Takımları arasında Gençlik Stadında yapıldı. Maçta Endüstri Meslek Lisesi Yapı Meslek Lisesini 3-2 yenerek Adana şampiyonu oldu. Her iki takımda Türkiye Liseler arası Futbol Şampiyonasında Adana'yı temsil edecekler.

İzmir'de düzenlenen "kır koşusu" 12 Martta

Amatör Sporcular Derneği: "kitle sporuna yönelmeliyiz"

İZMİR(THA)

Amatör Sporcular Derneği Başkanı Mahmut Akal, spor politikasında başarının amaç değil bir sonuç olduğunu, amaca ulaşmak için kitle sporuna yönelmek gerektiğini bildirmiş, bunun ise halk sağlığını gözeten, tercihini halktan yana yapabilen bir düzenle mümkün olduğunu bildirmiştir.

Amatör Sporcular Derneği Başkanı Mahmut Akal, "Kitle için kitle sporu" şiarını bayrak edindiklerini, halkın açık havada spor yapma gereksinimini karşılamak ve moral gücünü yükseltmek için İzmir Tabip Odasıyla ortaklaşa bir "Halk Koşusu" düzenlediklerini belirtmiştir. "Halk Koşusu"nun 12 Mart günü İzmir Fuarında düzenleneceğini söyleyen Akal, bu koşunun bir yarışma amacı gütmediğini, esas olarak kişinin fizik gücünü yükseltmeyi amaçladığını kaydederek, "Her yaştan insan bu yarışmaya katılmalıdır" demiştir.

Kitle sporunu yaygınlaştırabilmenin köklü değişiklikleri gerektirdiğini vurgulayan Akal, "Bu ise ancak halka sağlığını düşünen, tercihini halktan yana yapabilen bir düzenle mümkündür" demiştir.

Kapitalist ülkelerde çalışma koşullarının spora olanak tanımadığını, spor yapmaya elverişli alan ve araçların da sınırlı olduğunu belirten Akal, "Fakat bu sınırları zorlamak da o düzende yaşayan insanların görevidir" demiştir.

Erzurum Palandöken tesislerinde açılan kayak kampına 83 çocuk katılmıştır. Fotoğrafta kayak kampındaki çocuklardan bir kısmı hocaları ile birlikte görülüyorlar. (Foto: THA)

Röportaj: SUPHİ KARA

"Kitlelere spor; önlerine topu atıp vur demekle yaptırılmaz"

Balkan Kros Birinciliğini izlerken bir ara gözümüz, yarışmaları ilgiyle izleyen "Yaşlı-Genç" Rıza Maksut'a takıldı. Maksut birçok birinciliği ve dünya şampiyonluğu olan kırk yaş üstü koşucularımızdan. Yaklaştık.

— Nasılsınız ?

— Şu anda her zamankinden daha sağlıklıyım. Federasyon beni Amerika'daki yarışmalara yollamıyor. Spor Bakanına çıktım "Döviz yok !" dedi. Kırk yaş sonrası sporcuların yarışları çok oluyor, katılma olanağı bulabilsem başarılı olabilirim.

— Türkiye'de spor ne durumda ?

— Türkiye'de spor haricindeki her şey gelişiyor. Tabii spor derken kendi uğraşımla bağdaşan amatör sporu kastediyorum. Ülkeyi sporda başarıdan başarıya ulaştıran tek olgu bence amatör spordur. Kitlelere spor yapabilme olanağı tanınırsa, işte o zaman çocuklarımızdan başarı bekleyebiliriz. Kitlelere spor; önlerine topu atıp vur, dağa bayıra koş demekle yaptırılmaz. İlk önce ilgi, sonra tesisler gerekiyor. Bunların hepsi yapılması zor şeyler değil, yeterki yapılmak istensin.

Yarışlar hakkındaki düşüncesini sorduk, gülümsedi.

— Az önce söylediklerim geçerli. Bu çocuklardan bir şey beklemeye hakkımız yok.

—KISA / KISA

Gençlik ve Spor Bakanlığı eski Basın Danışmanı, Amatör Sporlar Federasyonu Genel Sekreteri Rıza Sümer Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü Danışmanlığına atanmıştır. Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü Danışmanlığına atanmıştır. Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğünde tüm federasyonların faaliyetlerini içerecek şekilde Basın ve Halkla İlişkiler Dairesi kurulacaktır.

Beden Terbiyesi Genel Müdürü Sabahattin Erman, Balkan Kros Şampiyonasında birinci olan Sadık Salman, Mehmet Yurdadön ve ikinci olan Necdet Ayaz'a taltifname ile kol saati armağan etmiştir

Devlet Demiryollarının bir süre önce yapılan toplu sözleşme nedeniyle B kadrosundaki futbolcuları işten çıkarması sonucu yıllardır faaliyet gösteren kulübün kapanması söz konusu olmuştur. Lisanslı 33 sporcu bir ay önce toplu sözleşmeden sonra "İşe alınacaksınız" vaadiyle işten çıkarılmış bir daha da işe alınmamıştır.

Aydın'da yapılan Türkiye Üniversite, Akademi ve Yüksek Okullar (Kız-Erkek) Basketbol Birinciliğini Manisa-Spor Akademisi kazandı.

Dört gün devam eden karşılaşmalarda kız ve erkeklerde Manisa Spor Akademisi birinci olurken, kızlarda Konya Eğitim Enstitüsü ikinci, Aydın Turizm ve Otel İşletmeciliği üçüncü, Uşak Eğitim Enstitüsü dördüncü oldu.

Dostluk için adım

(Başlarafı 1. sayfada)

rum."

KARAMANLİS: "ZİRVE ÖNEMLİ BİR ADIM"

Yunanistan Başbakanı Karamanlis, Ecevit'ten sekiz saat sonra Montrö'ye geldi. Karamanlis, Atina'dan uçağa binerken zirveden umutlu görünüyordu. Yunanistan Başbakanı gazetecilere "zirve toplantısının iki ülke arasında karşılıklı güvene dayanan bir diyalog kurulması için önemli bir adım" olduğunu söyledi. Her iki başbakanın da zirveyle ilgili olumlu tutumları, iki ülke arasındaki sorunların çözüm yoluna girebileceği konusundaki umutları artırdı.

GÖRÜŞME KIBRIS'TA DA İLGİYLE İZLENİYOR

Zirve görüşmesi Kıbrıs'ta Türk ve Rum toplumları tarafından da ilgiyle izleniyor. Bütün Rum ve Türk gazeteleri haberi manşetlerinde verdiler. Rum Simerini gazetesi, Başbakan Ecevit'in bir demecini yayınladı. Ecevit'in "Şimdilik Kipriyanu ile görüşmek istemediğini" yazdı. Öte yandan Kipriyanu da Denktaş'ın görüşme önerisini reddederek, böyle bir görüşmenin hiç bir olumlu amaca hizmet etmeyeceğini söyledi.

MOSKOVA YANLILARI DOSTLUĞA KARŞI

Türkiye ve Yunanistan'da yayınlanan Moskova yanlısı gazeteler, görüşmeler için "Amerikancı çözüm" demekte ve olumlu gelişmeleri baltalamaya çalışmaktadırlar. Türkiye'deki Moskova yanlısı Politika gazetesi dünkü yorumunda, Montrö Zirvesinin, Amerikan emperyalizmine bir mesaj olduğunu yazdı. Öte yandan Yunanistan'daki Moskova yanlısı partinin yayın organı Rizospastis gazetesi ise "bu tür görüşmelerin Nato ve Amerikan emperyalizminin gölgesinde yapılacak olması nedeniyle başarısızlığa mahkum olduğunu" iddia etmiştir.

Mersin'de 704 sıtma olayı saptandı

MERSİN

Sıtma Eradiksiyon Başkanlığına bağlı ekipler, şehir merkezlerinde ve köylerde sıtma taraması çalışmalarına başladılar.

Şubat ayında Mersin Sıtma Savaş Derneğine başvuranların içinde 1411 kişiden 704'ünde sıtma tespit edildi.

İHO

(Başlarafı 1. sayfada)

anım, ancak ve ancak iki ulusa ait fertler arasındaki bildiğim, gördüğümveya duyduğum sıkı ve samimi arkadaşlık bağıdır.

"Zirve hakkındaki görüşüm, iki ülke arasındaki meselelerin doğrudan doğruya görüşülme olanağının doğmuş olması ve gönül diler ki bu olanak sayesinde karşılıklı anlayış gösterilmek suretiyle iki ülke arasındaki meselelerin halledilmesi imkanı doğsun

"İki ülke arasında zaman zaman alevlenen düşmanlığın kökleri şüphesiz ki tarihin bir tesadüf eseri bu ülkeleri daha doğrusu bu ülkelerde yaşayan ulusları birbirine düşürmüş olmasıdır. Ancak yine şüphe yokki bu tarihi diyebileceğimiz ve medeni insan anlayışıyla bağdaşmayacak düşmanlık zaman zaman kışkırtılmaktadır. Bu kışkırtmalar şüphesiz bu tarihi düşmanlığın samimi bir dostluğa dönüşmesinin menfaatlerine halel getireceğini gören çevrelerce yapılmakta, mamafih bu kışkırtma ancak ve ancak sadece basın yoluyla yapabildiği için, bizce en büyük mesuliyet bu harekete bilerek veya bilmeyerek alet olanlara aittir"

APOYEVMATİNİ

(Başlarafı 1. sayfada)

lararası camianın devamlı olarak yaptığı bu çağrılara kulaklarını tıkalı tutamazlar. Böyle bir davranış çağ dışı olur, her iki memleketin milli menfaatlerine aykırı olur, efkarı umumiye buna müsaade etmez. İki ülke arasında düşmanlık her zaman büyük devletler tarafından kışkırtılmıştır.

Ecevit-Karamanlis buluşmasına, Türk-Yunan dostluğunun tekrar teessüs etmesi, canlanması için çok olumlu, yapıcı ve ümit verici bir başlangıç olarak bakıyoruz. İki başbakanın buluşması muhakkak ki iki memleket arasında çözüm bekleyen meselelerini bir anda hal edecek değildir, ancak iki memleket arasında karşılıklı olarak itimat ve güvenin sağlanması ve tedricen dostane münasabetlerin teessüsüne vesile teşkil edeceği bakımından faydalıdır. Meselelerin hali, karşılıklı anlayış havasının hakim olmasından sonra çok kolaylaşacaktır. Bu bakımdan Ecevit-Karamanlis buluşmasına son derece büyük ehemmiyet atfediyoruz. Bu zirveden iki memleket arasındaki münasebetlerde yeni parlak bir turizm, sanayi, askeri, sanat, kültürel, spor vs. sahalara da teşmil edilerek, yarın iki memleketin Avrupa Ortak Pazarına üye olmaları ile büsbütün perçinleşecek ve pek uzak olmayan bir istikbalde bir Federasyona, Avrupa Birleşmiş Devletine meydan verecektir. Kanaatimizce bu, ütopik bir teori değildir, kaçınılmaz bir yol bir istikamettir. Bugünkü dünyamızın gidişatı iki memleketi bu istikamete itmektedir. Öyle zannediyorum ki Ecevit böyle bir perspektifle hareket etmekte ve onun için acele etmektedir, bugünkü gidişata ayak uydurmak istemektedir. Bu inanç, yakın bir zamanda, birkaç sene içinde geniş halk topluluklarına mal edilecektir.

"Mahkumlar.

(Başlarafı 1. sayfada)

Mehmet Can, davaların daha çabuk karara bağlanması için birçok tedbir alacaklarını, hakim, savcı ve yardımcı personel kadrosunu artıracaklarını, yeni mahkemeler kuracaklarını söyledi. Bu arada Mersin'de modern bir Adliye Sarayı inşa edeceklerini de bildirdi.

3 ADLİ TIP MERKEZİ DAHA AÇILACAK

Can, Adalet Bakanlığı ile Adli Kuruluşlar arasında kopan diyalogun yeniden sağlanacağını, bu amaçla Yargıtay 2. Başkanı ile Yargıtay üyesinin beraberince incelemeler yaptıklarını bildirdi. Adalet Bakanı, yakında Adana İzmir ve Erzurum'da Adli Tıp Merkezleri açacaklarını, davaların çabuklaşmasına bu yoldan da katkıda bulunacaklarını belirtti.

Cem

(Başlarafı 1. sayfada)

yapacaktır.

İlgililer, Cumhurbaşkanı Korutürk'ün Cem'in Genel Müdürlüğünü tasvip etmediğini açıklamasından sonra, hükümetin Cem'i TRT'nin başına getirmesinin söz konusu olmadığını bildiriyorlar. Cem'in başka bir göreve atanması bekleniyor.

Yetkililer "Cem'in konuyla ilgili görüşü alındıktan sonra, Başbakan konuyu Bakanlar Kuruluna getirebilir ve belirecek görüşlerin ışığında sorun çözümlenebilir" dedi . . .

Sovyet ve...

(Başlarafı 1. sayfada)

maktadır"

Olayı değerlendiren dünya basını, Afrika'daki müdahalenin Sovyetler Birliği'nin savaş hazırlıklarının bir parçası olduğunu belirtiyor ve Rusya'nın tüm dünyada Avrupa'da ve Akdeniz'deki tehtidinin arttığına işaret ediyor.

Öte yandan Afrika Boynuzundaki gelişmeler üzerine, Küba Dışişleri Bakanının Etyopya'ya gideceği bildiriliyor. Küba Dışişleri Bakanı İsidoro Malmierca'nın gezisi Orta Doğu ve Sovyetler Birliği'ne kadar uzanacak. Ajans Frans Presin haberine göre Bakan Roma'da da hükümet yetkilileri ile temaslarda bulunacak.

Washington'da bulunan siyasal gözlemciler Amerikan Haberalma Teşkilatının Ogaden'de saldırıları yöneten Rus Generalini tes[illegible] tiklerini bildiriyorlar. Saldırıları, Sovyetlerin en üst düzeyde komutanlarından General Vasily Petrov'un idare ettiği açıklandı. V. Petrov, 1976 Temmuzundan beri Sovyet Kara Kuvvetleri Yardımcılığı görevini yapıyor.

Et fiyatları 85 liranın üstüne çıkmayacakmış

İZMİR

Belediye Başkan Yardımcısı Mustafa Tan, konu ile ilgili bir açıklamada bulunarak, serbest piyasada et fiyatlarının 85 liranın üzerine çıkmaması gerektiğini söyledi. Buna uymayan semt kasaplarının, İktisat İşleri Müdürlüğüne bildirilmesini isteyen Tan, ancak bu şekilde denetimlerin daha etkin olabileceğini belirtti.

Bütün bu yasaklamalara ve denetimlere rağmen, piyasanın kontrol altına alınabilmesi için belediyelerin yetkilerinin artırılması istendi.

Adana'da çalışma saatleri yeniden ayarlandı

ADANA

Adana Valisi Tahir Gençağa, dün resmi ve yarı-resmi kuruluşlara gönderdiği genelge ile çalışma saatlerinin yeniden ayarlandığını bildirdi.

Genelgede günlerin uzadığı ve bu sebeble 15 Mart Çarşamba gününden itibaren memurların saat 08.00-12.00 ve 13.30-17.30 arasında çalışacakları ifade edildi.

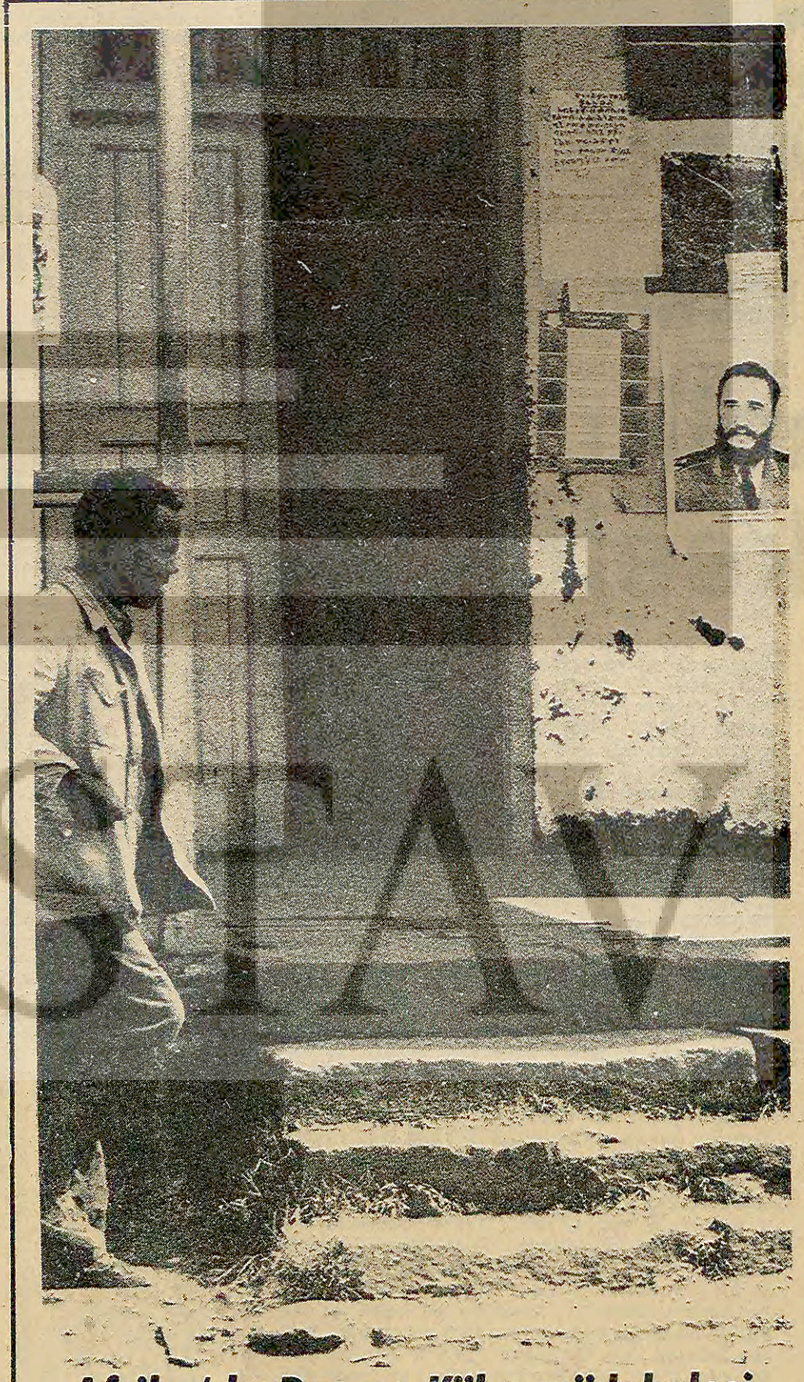

Afrika'da Rus ve Küba müdahalesi

Afrika Boynuzundaki Rus uzmanlarının ve Kübalı askerlerin sayısı gittikçe artıyor. Bölgedeki anlaşmazlıkları körükleyen sosyal emperyalistler, Batıya giden petrol ikmal yollarını kesmek istiyorlar. Afrika ülkeleri, Afrika Boynuzunda Rus ve Küba müdahalesini protesto ediyor. Afrika'nın iç işlerine Afrikalılardan başkasının karışmasını reddediyor.

Fotoğrafta Etyopya'da Kübalıların duvarlara astıkları Kastro resimleri görülüyor.

İETT otobüslerinden sonra

İstanbul Belediyesi de bombalandı

● İzmir'de bir lise öğrencisi öldürüldü

İSTANBUL(AYDINLIK)

İstanbul Belediye Sarayına gece bomba atıldı. Patlamada binanın Aksaray tarafındaki arka kısmı büyük hasar gördü ve camları kırıldı. Elektrik santralının çevresinin de zarar gördüğü patlamanın, aynı yere, geçenlerde atılan bombadan daha etkili olduğu belirtildi. Olayda can kaybı olmadı. İstanbul Belediye Başkanı Aytekin Kotil, patlamayla ilgili olarak "Belediyemiz halk düşmanlarının saldırısına uğradı. Bu vatan hainlerinin ihanetlerinin yakın bir zananda son bulacağına inanıyorum" dedi ve bu saldırıyı şiddetle kınadı.

YURT ÖNÜNDE KURŞUNLANDILAR

Ülkü Ocaklı komandolar, iki lise öğrencisini Fındıkzade'deki Tekirdağ Yurdu önünde kurşun yağmuruna tuttular. Şehremini Lisesi öğrencilerinden Tamer Aralı ve Engin Satoğlu evlerine giderlerken, yurdun önünde kurşunlandılar. Kendilerini yere atarak kurtarabilen öğrenciler yaralanmadan kurtulabildiler. Devrimci öğrencilerin kurşunladığı yerde beş adet 7.65 çapında mermi kovanları bulundu.

FAKÜLTE YÖNETİM KURULU ODASI BOMBALANDI

Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi Yönetim Kurulu odasının kapısına konulan patlayıcı madde, okulda hasara yol açtı. Okulda bulunan bekçinin de saldırganlarla işbirliği yaptığı olayda can kaybı olmadı, ancak yönetim kurulu odası ve çevresi hasar gördü.

Bu arada AÜ Tıp Fakültesinde komandolar öğrencilere saldırdılar ve iki öğrenciyi yaraladılar. Daha sonra okul kantinine saldıran faşist komandolar burada da üç öğrenciyi yaraladılar. Polisler daha sonra saldırıya uğrayan öğrencilerden, Mustafa Bahçeci ve Gülay Cengiz'i gözaltına aldı.

ÜLKÜ OCAKLARININ ÖNÜNDEN GEÇENE SALDIRIYORLAR

Ülkü Ocakları İzmir Şubesinin bulunduğu çevrede komando saldısı yoğunlaştı. Sosyal Sigortalar Kurumu İzmir Müdürlüğünde çalışan Hüsnü Kayhan ve İsmail Arısoy adlarındaki memurlar, iş dönüşünde Ülkü Ocakları İzmir Şubesinin bulunduğu Gazi Bulvarından geçerken, Ülkü Ocaklı komandoların bıçaklı ve muştalı saldırısına uğradılar. Saldırı sonunda Hüsnü Kayhan bıçakla, İsmail Arısoy ise muşta ile ağır şekilde yaralandılar. Yaralılardan Hüsnü Kayhan'ın durumunun ağır olduğu belirtiliyor.

Öte yandan İzmir Atatürk Lisesi önünde meydana gelen çatışmada karnından yaralanan Ege Üniversitesi öğrencisi Mustafa Gönül kaldırıldığı hastanede öldü. Lise öğrencisi Halil Çakır da ayağından yaralandı.

GAZİANTEP OLAYLI BİR GÜN YAŞADI

Son günlerde, patlama ve saldırı olaylarının yoğunlaştığı Gaziantep geçtiğimiz günde de olaylara sahne oldu. Düztepe Mahallesi Karakolu ve lojmanına açılan ateşten sonra Fevzipaşa Mahallesi Muhtarlığının ~~mimi~~büsüne patlayıcı madde atıldı. Minibüs kullanılamaz hale geldi. İki olayda da suçlular bulunamadı. Zeynel Abidin Caddesinde Yusuf Erdinç adındaki bir genç, 30 kutu mermiyle yakalandı ve tutuklandı. Bu arada Gaziantep Barosu avukatlarından Hasan Aydın tabancayla vurularak ağır şekilde yaralandı.

ÜLKÜ OCAKLARI BAŞKANI TUTUKLANDI

Kahramanmaraş'ın Elbistan İlçesinde 6 Mart günü çıkan olaylarla ilgili olarak, aralarında Ülkü Ocakları Başkanı Ömer Boynueğri'nin de bulunduğu 3 kişi tutuklandı. Çıkan olaylarda 16 yaşındaki bir genç öldürülmüştü..

Rusya'nın

(Başlarafı 1. sayfada)

ni Çarların iddiasına göre "Amerikancı çözüm"dür.

Yurdumuzun çıkarlarına uygun olan gelişmelere rastgele damga basan revizyonistlerin alnında halkın damgası vardır: Savaş kışkırtıcısı Sovyetler Birliği'nin borazanlığı.

AYDINLIK

Aydınlık
BAYAŞ / Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi: FERİT İLSEVER
Yazı İşleri Müdürü: Mehmet ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. Aydoğan BÜYÜKÖZDEN
Haber Merkezi Müdürü: Doğan YURDAKUL
Müessese Müdürü: O. Gürhan ERTÜR
MERKEZ BÜRO İSTANBUL: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu Tel: 26 52 44 26 54 37
ANKARA BÜROSU: Menekşe Sok. 33/5 Kızılay Tel: 25 38 69
İZMİR BÜROSU: 857. Sok. Salihağa İş Hanı, 509 Konak Tel: 25 25 54
ADANA BÜROSU: Atatürk Cad. 113. Sok. Sefer İş Hanı Kat: 3, No: 16 Tel: 17 493
YURT DIŞI MERKEZ BÜRO ALMANYA: Seckbacher Landstr. 74 6 Frankfurt / M. 60 Tel: 06 11 - 45 08 88
FRANSA: 32, Rue des Favorites 75015 Paris
İSVİÇRE: Montelly - 68 1007 - Lozan
BELÇİKA: 89 Rue des Couteax 1030 Brüksel Tel: 02/64 72 120
İSVEÇ: Duvgründ 5 A 1.tr. 172 36 Sundbvdera
HOLLANDA: v.d. Boschstr. 34 Utrecht
DANİMARKA: Vognmandsmarken 27.st.tv. 2100 Ø København
Baskı: GÜNTUR

TÜRKİYE'NİN ÖNÜNDEKİ EN BÜYÜK TEHLİKE: RUSYA

Türkiye-Rusya ilişkileri 1956-1978 **(1)**

RUSYA İLE İLİŞKİLERDE "YENİ SAFHA" İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI

- *Rusya Türkiye'ye siyasi bir anlaşma imzalatmak istiyor*
- *1975'de Türkiye'ye gelen Kosigin "Türkiye ile daha etkili ve daha uzun süreli ilişkiler kurmak istediklerini "söylüyordu.*
- *Demirel, "Sovyetlerle ilişkilerimiz yeni ufuklar vaat ediyor," diyordu.*
- *100 bine yakın yurttaş: "RUSYA'YLA İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASINA HAYIR " dedi.*
- *"Ne Amerika Ne Rusya, Bağımsız Türkiye" sloganı Türkiye'yi dalga dalga sarıyor.*

Son yıllarda bütün dikkatler Türkiye üzerinde toplandı. Kıbrıs meselesi, Amerikan ambargosu, Türkiye-Yunanistan ilişkileri gerek Türkiye, gerek dünya basınında uzun bir süredir başlıca sorunlar arasında yer alıyor.

Bu gelişmeler içinde, Türkiye'nin durumunda da önemli değişmeler görüldü. Bütün dünya şu soruyu soruyordu: TÜRKİYE NEREYE GİDİYOR? Bütün dünya, Rusya'nın Türkiye'yi nüfuzu altına almak için iyice yoğunlaştırdığı çabaları kaygıyla izliyordu.

Özellikle 1974'ten sonra, Türkiye'nin Kıbrıs'a müdahalesinin ardından, Rusya ile ilişkiler hızla gelişmeye başladı. Kıbrıs müdahalesinden sonra, Birleşik Amerika ile arası bozulan, Üçüncü Dünya ülkeleriyle ilişkileri zayıflayan Türkiye, dünyada yapayalnız kaldı. MC iktidarı, ülkeyi ağır bir ekonomik bunalıma sürükledi.

Türkiye'nin içine düştüğü bu zor durum, uzun zamandır gözlerini ülkemize diken Rusya'nın arayıp bulamadığı bir fırsat doğurdu. Rusya, Türkiye'nin Kıbrıs'a müdahalesine yeşil ışık yaktı. Ardından da, bugüne kadar görülmedik ekonomik "yardım" teklifleriyle Türkiye'nin kapısına dayandı. 1975'te 10 milyar lira ile başlayan ekonomik ilişkiler, 1978'e gelindiğinde 100 milyar liralık bir büyüklüğe ulaştı. Rusya bu ilişkilerden sonra artık "Türkiye'de sağlam bir temel attıklarını" açıkça söylemeye başladı.

Rusya şimdi bu temel üzerinde, Türkiye'deki siyasi nüfuzunu artırmaya çalışıyor. İlişkileri kültürel, teknik, hatta askeri alanlara da yaymak istiyor.

Rusya'nın bütün bu çabalarının ardında, Türkiye üzerindeki siyasi denetimini artırma emeli yatıyor. Çünkü Ortadoğu'daki nüfuzunu artırmak, Akdeniz'de güçlenerek gözünü diktiği Avrupa'yı güneyden kuşatmak ve Boğazlarımızı kullanabilmek isteyen Rusya için Türkiye vazgeçilmez bir hedef haline gelmiştir.

Bu incelememizde, 1956-1978 arasındaki Türkiye-Rusya ilişkilerini değerlendireceğiz. Bu inceleme için, bu dönemde Türkiye'de ve dünyada yayınlanan bütün önemli gazeteler ve yayın organları tarandı. Resmi gazetelerde yer alan anlaşmalar incelendi. Moskova Radyosu yayınları tarandı. Ülkemizde bugüne kadar halktan gizlenen bilgiler bulundu. Bu yazı dizisi, uzun bir çalışma sonucunda ortaya çıkarıldı.

Bugün Türkiye'nin bütün sorunlarının çözümü, dış sorunların halledilmesi noktasında düğümlenmiştir. Bu açıdan, incelememizin okurlarımıza yararlı olacağı inancındayız.

AYDINLIK ARAŞTIRMA SERVİSİ

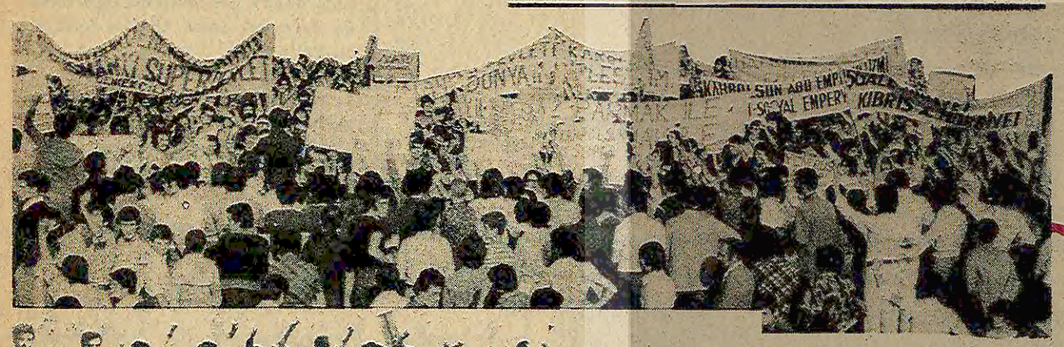

İstanbul, İzmir, Ankara ve Adana'da bağımsızlık yürüyüşleri ve toplantılar yapılıyor

RUSYA İLE İŞBİRLİĞİNE KARŞI

Türkiye halkı sesini yükseltiyor

Yıl 1975... Rusya'nın Türkiye üzerindeki baskıları gittikçe artıyordu. Rusya MC iktidarına sessizce "İşbirliği Anlaşması"nı imzalatmaya çalışırken, Türkiye halkı da bu işbirliğine karşı sesini yükseltmeye başladı.

3 Ağustos 1975 Pazar günü... İstanbul Spor ve Sergi Sarayı tıklım tıklım dolu. Devrimci Gençlik Birliği'nin düzenlediği BAĞIMSIZLIK GECESİNE işçisiyle, genciyle, kadını, erkeğiyle binlerce İstanbullu geliyor. Salon son derece coşkulu. Binler, "Ne Amerika, Ne Rusya Bağımsız Demokratik Türkiye" diye haykırıyor. Gençler, inşaat işçileri, sendikacılar işçiler kürsüye sırayla gelip konuşuyorlar. Hepsi de Rusya'yla işbirliğine karşı çıkıyor ve yurdumuzun bağımsızlığını savunuyor. Gün Zileli yaptığı konuşmada şunları söylüyor: "1964'lerde Amerikan emperyalizmine karşı mücadele 50 kişiyle başladı. Ama bu 50 kişi Türkiye halkının isteğini dile getiriyordu. Mücadele kısa zamanda çığ gibi büyüdü ve bütün ülke çapında yayıldı. Bugünde Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı mücadele bayrağını cesaretle yükseltmeliyiz." Salonun bir köşesine mevzilenmiş bir avuç revizyonist bağımsızlık isteği dile getirildikçe "yuh" çekmeye kalkışıyor. Fakat halkın gösterdiği tepkiler sonucu salonu polis nezaretinde terketmek zorunda kalıyor.

Bu toplantının ardından bütün yurtta bağımsızlıkçı sesler yükselmeye başladı. 23 Ağustos 1975... Ankara Tandoğan Meydanı... Devrimci Gençlik Birliğinin düzenlediği mitingte, beş binden fazla yurtsever bağımsızlık isteğini haykırmak için toplanmış. Devrimciler konuşuyor. Sazlıköy'den kadın tarım işçileri, Beylikköprüden köylüler konuşuyor. Emekçiler haykırıyor. Yürüyüş sırasında, komandoların barınağı Site Yurdunun önünden geçilirken, 40-50 komando halka silah sıkıyor. Yürüyüş bu saldırıya rağmen başarıyla devam ediyor ve binlerce yurttaşın bir ağızdan söylediği Bağımsızlık Andı ile sona eriyor. Aynı gün, İzmir'de Basmane Meydanında İzmirliler bağımsızlık için toplanıyor. Ege Devrimci Gençlik Birliği'nin düzenlediği mitinge, binlerce yurttaş katılıyor. DGM, mitingten sonra on yurtseveri tutukluyor.

Bütün yurtta bir bağımsızlık heyecanı yaşanıyor. Kurtuluş Savaşında İzmir işgal edildiği zaman, İstanbul'da Sultanahmet Meydanında, yurdun dört bir yanında düzenlenen bağımsızlık mitinglerinin yarattığı heyecan tekrar canlanıyor.

Ve tarih 26 Ağustos 1975... Adana, İskenderun, Mersin, Samandağ Halk Birlikleri, Tarsus Devrimci Gençlik Birliğinin düzenlediği "Bağımsız Bloksuz Türkiye" yürüyüşü için yüzlerce yurtsever İskenderun'da toplanıyor. Pazarcık'tan, Maraş'tan, Antep'ten, Osmaniye'den, Ankara ve İstanbul'a kadar yurdun dört bir yanından yurtseverler koşa koşa İskenderun'a geliyor. Yüzlerce insan bağımsızlık için İskenderun'dan Adana'ya kadar yürüyecek. Yürüyüş boyunca halk bağımsızlık için yürüyen devrimcileri bağrına basıyor. Köylüler, yürüyüş kolu köylerine gelmeden karşılamaya hazırlanıyor. Kendi yazdıkları pankartlarla yollara dökülüyorlar. Dört gün boyunca fabrikaların işçileri, köy ve kasaba halkı, tarlalarda çalışan tarım işçileri, otobüs, minibüs, kamyon, tren yolcuları, TIR kamyonlarının şoförleri, özel arabaların sürücüleri yürüyüşçüleri coşkun bir şekilde alkışlıyor. Her gün yürüyüşe katılanların sayısı daha da artıyor. Halk yürüyüşçülere evlerini açıyor, yemek veriyor, su ikram ediyor.

Ama bu gelişmelerden memnun olmayanlar da vardır. Adana'ya girişte, Ülkü Ocaklarının üzerine üstlenmiş bir avuç komando yürüyüşçülere ve halka bomba atıyor. Kurşun sıkıyor. Halkın bağımsızlık isteğini haykırmasından rahatsız olan diğer bir kesim ise, Rusya'yla işbirliğini savunan bir avuç revizyonisttir. Onlar da bütün güçleriyle halkın bu mücadelesini karalamaya çalışarak bağımsızlık ruhunu yok etmeye çabalıyorlar...

Ama, bu çabalar sonuçsuz kaldı. Halkın bağımsızlık mücadelesi her gün, geçen günden daha da güçlü devam etti. Ediyor... Edecek...

23. Ağustos. 1975.
Ankara'da Bağımsızlık mitingi...

Son yıllar içinde, Rusya-Türkiye ilişkileri önemli gelişmeler gösterdi. Bu gelişmelerin en önemli yanı, Rusya'nın siyasi ilişkilerini geliştirmek için her fırsattan yararlanarak Türkiye'ye baskı yapmasıydı.

Brejnev, 1976 başlarında toplanan SBKP 25. Kongresinde Türkiye ile ilişkileri konusunda şunları söylüyordu: *"Ekonomik alandan yavaş yavaş siyasi sorunlara da dönen işbirliği halinde olduğumuzu Türkiye'ye de hatırlatmalıyım" (1).*

Brejnev'in bütün dünyada yankılar uyandıran bu sözlerinden sonra Rusya'nın Türkiye'ye üzerindeki baskılarını iyice arttırdığı görüldü. 1976 ve 1977 yıllarında gerek Türkiye, gerekse dünya basınında sık sık Rusya'nın Türkiye'ye imzalatmak istediği *"siyasi anlaşma"* meselesi yer aldı.

İlişkilerde "Yeni Bir Safha"

1975 sonlarında Rusya ile Türkiye arasında bir *"İktisadi ve Teknik İşbirliği Anlaşması"* imzalandı. Bu anlaşmayla Rusya, Türkiye'ye geniş bir kredi açtı. 12 proje üzerinde mutabakata varıldı. Rus kredileriyle yapılan İsdemir ve Seydişehir Alüminyum Tesislerinin genişletilmesi de karara bağlandı. Bütün bu projelerin tutarı o günkü rakkamlara göre 700 milyon doları (10 milyar lira) buluyordu.

Basında yer alan açıklamalara göre, bu görüşmelerde Rusya kredi açmakta son derece cömert davranmıştı.

Türkiye, görüşmelere 200 milyon dolarlık bir teklifle gitmişti.

Fakat, Rusya görüşmeler sırasında sürekli olarak yeni teklifler ileri sürerek anlaşmanın hacmini artırmaya çalıştı.

Türkiye'nin karşısına 700 milyon dolar tutarında tekliflerle çıktı. Türk Heyeti bu genişlikte bir anlaşmayı imzalamak için Ankara'ya başvurdu. MC Hükümeti Türk heyetine anlaşmayı imzalaması emrini verdi. Bununla da yetinmeyen Rusya, toplantı sonunda, *"Daha da geniş çapta anlaşmalar imzalamak istediklerini"* tekrar tekrar belirtti (2). (Günaydın, 4 Temmuz 1975)

Ancak, 1975 anlaşmasının önemi ekonomik ilişkilerino güne kadar görülmedık seviyede genişletilmesi değildir. Rusya, yaptığı birçok açıklamada 1975 anlaşmasıyla *"İki ülke arasında siyasi ilişkilerin hukuki temelinin"* atıldığını ileri sürdü.

Rusya, bunu neye dayanarak söylüyordu? 1975 anlaşmasıyla ilk defa, *"Uzun süreli ilişkilerden"* bahsediliyor, ekonomik ilişkileri yürütmek üzere ortak komisyon kuruluyor ve Rusya ile ilişkilerin *"Yeni bir safhaya" geldiği resmen açıklanıyordu.*

Anlaşmanın üçüncü bölümünde şunlar yer alıyor: "Komisyonun fikrine göre, uzun süreli ekonomik işbirliğini geliştirme anlaşmasının akti ile Türk-Sovyet ilişkilerinin daha da sağlamlaşması ve genişletilmesi için sağlam bir hukuki temel yaratılmış olup iki ülke arasındaki ekonomik işbirliği yeni bir safhaya gelmiş olacaktır" (3) (Resmi Gazete, 23 Ekim 1977 Sayı 16092).

1975 anlaşmasında, bu anlaşmanın *"Türk - Sovyet ekonomik işbirliğinin yakın geleceğini gösteren önemli bir örnek olduğu"* söyleniyordu (4). (Resmi Gazete, 23 Ekim 1977, Sayı 16092). Gerçekten de çok geçmeden Kosigin'in Türkiye'yi ziyareti sırasında *"işbirliğinin yakın geleceği"*nin ne olduğu ortaya çıktı. Bu ziyaret sırasında, daha sonraları Brejnev ve Rus yöneticilerinin sık sık tekrarladıkları *"yeni safha"*nın ne olduğu da anlaşıldı.

"Yeni Safha": Türkiye'ye siyasi belgenin imzalatılması

1975'in Aralık ayında Rus Başbakanı Kosigin, İsdemir Tesislerinin açılış töreni dolayısıyla Türkiye'ye geldi.

Tesislerin açılış töreninde Kosigin, Türkiye üzerindeki emellerini açığa vurdu. Kosigin, törende yaptığı konuşmada şunları söylüyordu: *"Biz, ileride Türkiye ile ilişkilerimizi öyle kurmak istiyoruz ki, bu ilişkiler... daha etkili ve daha uzun süreli olsun. Biz, bunu gerçek ve erişilebilir bir hedef saymaktayız." (5) (Vatan, : 1 Mayıs 1976)*

Kosigin, işareti çakıyordu. Rusya, artık önüne hedef olarak Türkiye ile uzun süreli ilişkiler kurmayı koymuştu. Bunu erişebileceği bir hedef olarak görüyordu.

Rusya'nın bu yolda ilk atmayı planladığı adım, Kosigin'le yapılan görüşmeler sırasında belli oldu. Rusya, Türkiye'ye bir *"siyasi anlaşma"* imzalatmak istiyordu. Dostluk ve İşbirliği gibi güzel sözlerin arkasına gizlenen Rusya, bu anlaşma ile daha sıkı siyasi ilişkiler kurmayı tasarlıyordu.

Görüşmeler sonunda, bu konuda varılan anlayış ortak bir bildiri ile açıklandı. Kosigin ve Demirel'in yaptığı açıklamada; *"Taraflar, Türkiye ile SSCB arasında yakın bir gelecekte, yüksek düzeyde vuku bulacak buluşmada imzalanacak olan tam dostane ilişkiler ve işbirliği konusunda siyasi bir belgenin hazırlanması hususunda mutabık kalmışlardır"* denilmekteydi (6). (Dışişleri Bakanlığı Bülteni, 30 Aralık 1975 ve aynı tarihli gazeteler)

Bu açıklama ile "yeni safha" sözlerinin arkasında halktan gizlenen tertiplerin ne olduğu da anlaşıldı. Rusya ile Türkiye arasında siyasi işbirliği...

Kosigin, Demirel ve Korutürk'ü Rusya'ya davet etti. Bir de "Bilimsel ve kültürel mübadele" anlaşması imzalayıp gitti. Zamanın Başbakanı Demirel ise Kosigin'i uğurladıktan sonra şu açıklamayı yapıyordu: *"Sovyetlerle ilişkilerimiz yeni ufuklar vadediyor" (7) (Günaydın, 30 Aralık 1975).*

Rusya ile işbirliği anlaşmasına hayır!

Rusya ile bir işbirliği anlaşmasının imzalanacağı haberi gerek Türkiye'de, gerekse dünyada geniş tepkilere yol açtı. Ağustos ayı içinde İstanbul, Ankara, İzmir'de bağımsızlık yürüyüşleri ve toplantıları yapıldı. 26-30 Ağustos 1975 tarihinde yüzlerce devrimci İskenderun Adana'ya kadar bağımsızlık için yürüdü.

"Türkiye'ye ekonomik ilişkilerden siyasi ilişkilere dönen işbirliği halinde olduğumuzu hatırlatmalıyım."

İstanbul'da, Devrimci Gençlik Birliği önderliğinde binden fazla yurtsever, Rus Konsolosluğunun önünde bir gösteri yaparak, Kosigin'in ziyaretine ve işbirliği anlaşmasına karşı çıktı. Kosigin'in kuklası yakıldı. Ankara'da yine Devrimci Gençlik Birliği bildiri dağıtarak ve afiş yapıştırarak bütün halkı Rusya'yla yapılacak anlaşmalara karşı çıkmaya çağırdı. İstanbul Teknik Üniversitesi öğrencileri bir forum düzenleyerek Kosigin'i protesto ettiler.

HALKIN SESİ Dergisi, "Rusya'yla İşbirliği Anlaşmasına Hayır!" kampanyasını başlattı. Bütün ülkeye yayılan, köylerde, fabrikalarda, okullarda, evlerde ve yurtdışında yürütülen kampanyada Rusya ile ilişkilerin ve yapılacak siyasi anlaşmanın anlamı halka anlatıldı.

Anlaşmaya karşı çıkan bir imza metni hazırlandı. Bu metinde; *"Sovyetler Birliğinin ülkemiz üzerindeki etkinliği son senelerde hızla artmaktadır. Sosyal-emperyalistler, büyük krediler ve yatırımlarla ekonomimiz üzerinde denetim kurmaya çalışmaktadırlar... Son günlerde ise faşist MC ile 'Dostluk ve İşbirliği' anlaşması imzalayarak siyasi denetimlerini artırmaya çalışmaktadır.*

Bu anlaşma Yeni Çarların hegemonya planlarının bir parçasıdır. Bağımsızlığına düşkün halkımız Amerikan emperyalistlerine boyun eğmediği gibi sosyal-emperyalistlere de boyun eğmeyecektir. Biz aşağıda imzaları bulunanlar bağımsızlığımıza göz diken Rusya ile hiçbir alanda işbirliği istemiyoruz. MC iktidarının imzalamayı planladığı işbirliği anlaşmasına kesinlikle karşıyız ve bu yoldaki bütün girişimleri protesto ediyoruz."

Bu metne yüzbin vatandaş imza attı. Yüzbin yurttaş Rusya ile işbirliği anlaşmasına *"HAYIR"* dedi.

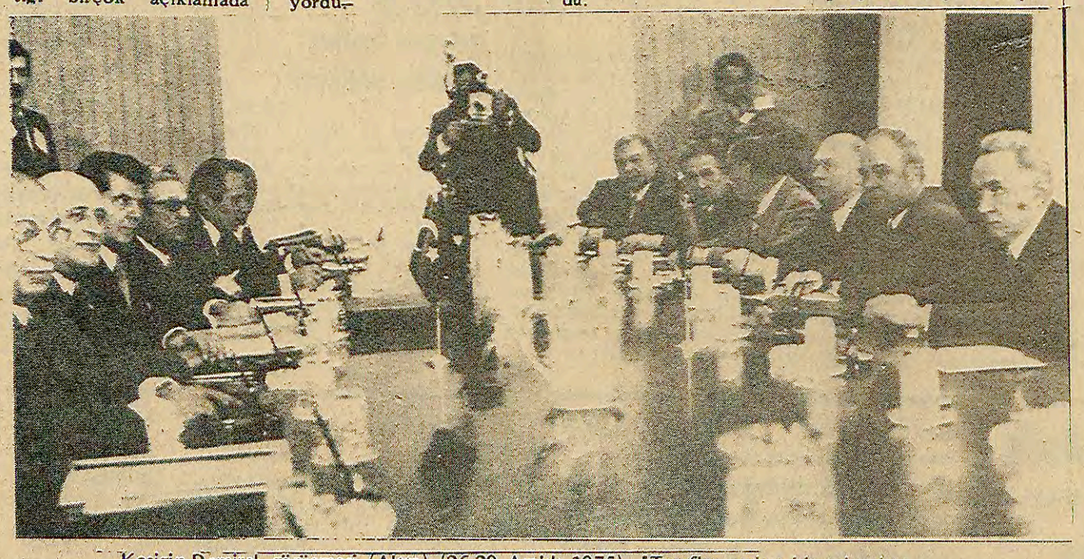

Kosigin-Demirel görüşmesi (Altta) (26-29 Aralık 1975). "Taraflar, yakın bir gelecekte Türkiye ile SSCB arasında siyasi bir belgenin hazırlanması hususunda anlaşmışlardır."

YARIN

Rusya'nın siyasi antlaşmayı imzalatmak için Türkiye'ye yaptığı baskılar.

BU ANLAŞMA İMZALANIRSA TÜRKİYE'YE KAYIP GÖZÜYLE BAKILABİLİR"